

310844 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 10
సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1924 ఏ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 20-వ తేది బుధవారము
రుధిరోడ్డారి నామనంవత్సరము, మాఖమాస శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౫

No. 171
సంచిక ౧౭౧

1924

అమృతాంజనము క్యాలండరు

1925

గాంధీ మహత్తుని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడియున్నది.

క్యాలండరు 1-8 నెల 0-4-0

పీ టి. నెహ్రూ 0-6-0

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టిపీధి, మదరాసు లేక 109 పేరిరోడ్డు, బొంబాయి.

గుండు మోహన

లవంగపు వ్య

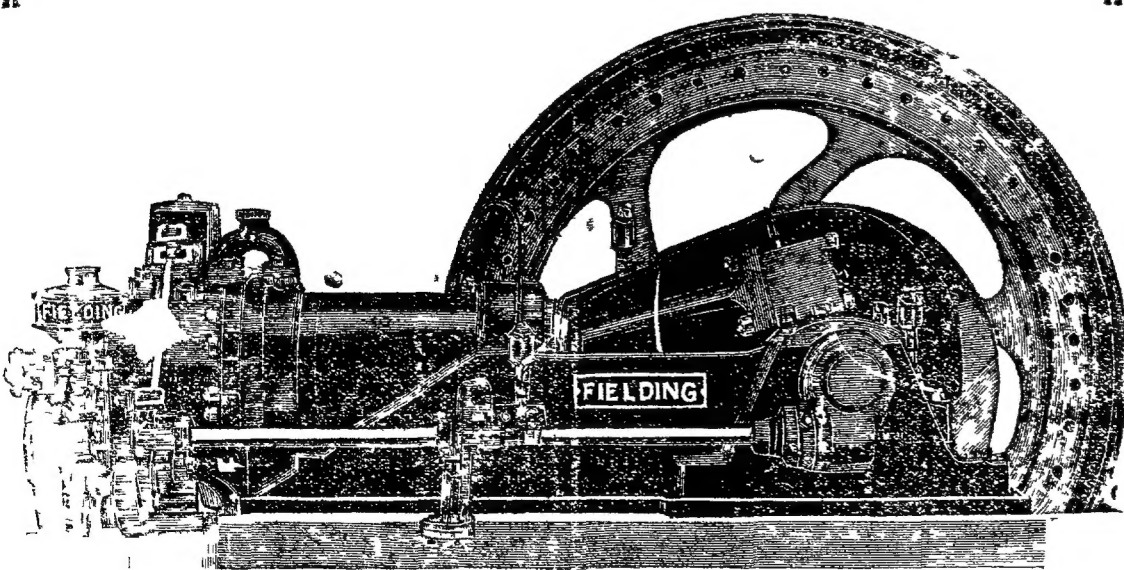

పట్టెల దైమండు

**నవనాగరిపు గాజులకు
ప్రసిద్ధిచెందిన గృహము**

గాజులతో అన్నిరకములు రుణకొలరలతో, రయాదుకెసి
వికరమునకు కిద్దముగా నుంచి యున్నాడు
హజరులో లేనివి క్యాలలో రయాదుకెసి యిచ్చెనను
శుభరకము గాజులు 2 1/2 రుపాయు మొదలు 6 రుపాయుల
వరకు తీరను. చేవారముతో నహా జత 1 కి వజారి రుపు 10/-
కవరముబంగారకు సీమవెండికి పూచీ యివ్వెడును.
ఉమ్మడి రావయ్యకెట్టి, గురుసామికెట్టి కంపెనీ,
నగలకర్తలు, 25 చైవాబాదు రోడ్డు, నడగాను.

ప్రసిద్ధికెక్కన ఫిల్డింగు కెమిడికల్ క్రూడాయిలు యింజనులు

యింజనులు రమారమి యుద్ధమునకు పూర్వము పున్నవ్వలభగలకే అమృతము
అన్నిసయిజాలు స్టాకులో సిద్ధముగానున్నవి. యివి కొనుటవల్ల అన్నివిధములచేసిన
భమును పొందవచ్చును. ఫిల్డింగు కావలసిన యావత్తు సామానులుకూడా అతీ ధరన
మయిన ధరలకు దొరకును ఆలశ్యముచేయక వెంటనే వ్రాయుడు
586 ఫోల్ యేజంట్లు — డి. యల్. శాస్త్రి అందుకో,
12, తంబుకెట్టిపీధి, మదరాసు.

వెల్లింగుటన్ సినిమా

16-2-24 శుభవారము నుండి 22-2-24 తేది శుభవారము వరకు
పా. 6-15 X ౦౮ (కెడికోజా కెండుప్రదర్శనములు రాత్రి 9-30
శని, ఆదివారములందు ౭-15 గంటలకుకూడ యూనివర్సిటీ
జయగాంధీక్ వందకుచాప్తురు ఆట 18 దినములలో ప్రదర్శనము
చుట్టుట **విల్లియం డెస్సాండు**
అను ఆట ప్రదర్శికబడును. మూడవవారిము
బుధ, శుక్ర, శుక్రవారము లందు 6-30 గంటలకు
ఎడ్లరు వార్ విప్స్ ఎండ్స్ సినిమాకెట్టింగు ఆర్ ఛెస్సా
ఇంటర్ నాషనల్ స్టూడుసు, హాస్యముచూపబడును

శ్రీ మహాపాథ్యాయ

వేదం వేంకటరామశాస్త్రిగారి చే రచించబడిన
“ప్రతాపరుద్రీయ” నాటకమున
గొప్ప పోటీపరీక్ష
ఈ రాజోత్త ప్రింట్ మానడం (1824)
బెజనాడలో జరుగును
‘బాలభారతి’ ‘మాకరీ’ అధ్యక్షుల ప్రార్థించి నిర్వహి
తున ప్రకటింతున ప్రతాప విద్యాభాష చెరుముకి జనార్ధన్
శేరజు శర్మిభాను న్న పుమారు ఆరువది (60/-) రూపాయ
లాక్ష్మి కృటి విజయగల పరీక్షములకు యుగంధర తు నూ
యేబది రూపాయల కరకంకంయన నొనరుచును సమా
యనకు భాగముగ రావన్న డాలు నూటయేబది రూపాయలు
(150/-) కమానమునకు నూ ౨౫ (80) వందచొప్పున చెరు
(2) రోజులకునూ మాత్రము భోజన కుజ్జుక ది. ఆదిమా
అసరురుడను గా యేర్పాటు చేయగల. ప్రతిభావై లెనకి
వారే భరింపరయూ దరఖాస్తుల నుండు (40/-) రూప
మగ మార్చి 2౦ త తారీఖునాపున అందిననే ఆ దినట్లు శ్రీ
ప్రధికర్తగానందియు కృష్ణ కెల్లెరుగారినుండియు సమాజ
ములవారే అనుజ్ఞ కొందరయినను, చక్కర్ ముద్రణమున నెం
కడి పుస్తక మార్గముగ విడు (5) గంటలలో సాధ్యమై
నెరిగింతు (ప్రాప్తింకు) అందించుట సీమము ౩ లు కెగ్గింది
యాడ లు ను రీక్షాధికారుల ఇతర అవసరముల వివరము
ముల ముందముందు చునవి జేయును
జమ్మలచుండక పూర్ణాంగం, ౦/౦ వేదాంతం
శంభుశాస్త్రిగారు గవర్నరుపేట, బెజనాగ.

శ్వరహరిని అయిదుభూములు నేనించిన పట్టు విడుపు స్వరములు
గలి ఘరాణిస్వరములు మొదలు పదునై పుట్టినవిగా పోయెను
అమ్మరొంజనము డిపో, మదరాసు - బొంబాయి,

ప్రెసిడెంటు, తలూకాబోర్డు, కానినాడ,

స్థానిక వార్తలు

మొలవరం బాలభారతీ సమాజము:- శ్రీ గురు వారము సాయంత్రము సౌందర్యమునాట యీ సమాజము వారు వరల 'రాధాకృష్ణ' నాటకమును ప్రదర్శించెదరు.

ఇండియన్ బ్యాంకు:- ఈ బ్యాంకు యొక్క 17 వ పాధారణసమావేశము 28 వ తేదీ శనివారం సాయంత్రం 4-30 గంటలకు జరుపబడును.

దక్షిణాఫ్రికా లుప్తా:- దక్షిణాఫ్రికాకు కొలంబో మీదుగా బోతుంటున్న మొదటి రైలు 28 వ తేదీ సాయంత్రము 6-25 గంటలకు కట్టివేయబడను.

సర్. మార్కు హంటరు:- ఇదివరలో మద్రాసు ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీ (ప్రిన్సిపాల్ గనుండి బర్మాలో డైరెక్టర్ ఆఫ్ పబ్లిక్ ఇన్ఫర్మేషన్ గనుండి) సర్. మార్కు హంటరు గారు ఆంగ్ల భర్తీ మనం చేత కారక సంఘము యొక్క కార్యదర్శి నియమింపబడిరి.

చెన్నపురి ఆంగ్ల గ్యము:- ఫిబ్రవరి 16 వ తేదీతో అంత్యమగువారమున కేయింటికి సంవత్సరమునకు 41,0 ప్రకారము చనిపోయిరి. నల్లరతు కలరా తగిలి నల్లరతు చనిపోయిరి. ఆర్ధరతు స్పృహకము పోనగుగాని యెవ్వరను చాచలేదు. 1928 లో యిదేవారమున 46.5 చొప్పున చనిపోయిరి.

క్రొత్త జ్యోతిష జనరలు:- ఇదివరలో ఆ జ్యోతిష జనరలుగ నున్న సి. మాధవ్ నాయుడు గారిని మైశోర్ జ్యోతిష నియమింపబడవలసి, టి. ఆర్. వెంకటరావు గారిని (మైశోర్ జ్యోతిష మద్రాసు శాసనసభ ప్రభుత్వని యాజిక్ సభ్యుడు) ఆ జ్యోతిష జనరలుగ నియమించిరిని తెలియచున్నది.

ఇండో బర్మా పెట్రోలియం కంపెనీ కాలండరు:- ఈ కంపెనీ వారి చెన్నపురి ఏజెంటు మా కార్యాలయమునకు పంపిన కాలండరును కృతజ్ఞతతో సందర్శించితిమి. ఇది మిక్కిలి పెద్ద సైజు గలిగి పలువిధములను చిత్రములతో కలపబడినదిగా నున్నది. ఈ కాలండరు చిత్రసౌభర్యము, మోటారు బండి, కొడిపుంజు, సరస్వతి మున్నగు విమానము లిందు కొవ్వొత్తుల ప్రకటనల సందర్భమున చక్కగా నాడింపబడినవి.

క్రైస్తవ కళాశాలాంధ్ర భాషాభిరంజన సంఘము:- శ్రీ శ్రీ శ్రీయత దండినంట నూర్య నారాయణ శాస్త్రిలవారి జ్ఞాపక చిహ్నము మున్నగువానికై మేము రెండు నెలలనుండియు ప్రయత్నము చేయుచుంటిమి. కాని దానికి వలయు ధనముతో కొంతకంటే యిప్పటికి సమాలేషి. శ్రీపండితులవారియొద్ద నిద్ర సర్వసంచితమును, ఆంధ్ర భాషాభిరంజన సంఘమునై సభిమానము గలవారను, ఆంధ్ర భాషాభిలాషులను నగు మహారాజు లెల్లఱును ఈ ఫిబ్రవరి మాసాంతములో వల చేత వైసంత భనమునై సూచించిన విషయములకై నివ్వినగాని ఈ సమయ సరేరేవు. ఈ కళాశాల కొకాధికారిగారి (బర్సాదు) గాని సంఘ కార్యదర్శిగారి ఈ మాసాంతములో వల భయమునకు పడవచ్చును.

V. P. M.

దూది, జనపనార, గోగునార, తాటికార, జవ్వంతగయి వాని అనియతపులముచే చేర్చబడుదును.

వేల 1 కి 400 పానము తూనికయున్న, 9 లగాయి కు 10 హ్యూబి అడుగుల లతయున్న గలవి, దినమునకు 200 లగా ౪౦ 800 చేర్లవరకు కాయల చేయగల క్రొత్త యంత్రమును మునుపటినుండియు వికాసపట్టణం వారు ప్రేమనకు నుండుచున్న రైలు వెలిపించుటకు విలుగాయిండును. తక్కువకే ట్టుకు కొన్ని శ్రేణులూడా కట్టబడును వివరముల నిమిత్తం యీ క్రిందివారికి వ్రాయవలెను.

విజయనగరం వెన్ అండు మిల్లు కంపెనీ లిమిటెడ్

మేనేజరు యెంట్టు:-

గార్డెన్స్ డ్రాప్ అండుకంపెనీ, విజయనగరం.

నలనాటక ప్రదర్శనము

శ్రీ మొలవరం బాలభారతీ సమాజమువారు నిన్న రాత్రి నలనాటకమును కడుచూర్లమున ప్రదర్శించి చెన్నపురి పాఠశాల కళాధర్మ గావించి ధన్యులై.

నలనాటకమును ధరించినవారు మద్రాసు శేషగిరిరావుగారు. నలనాటకమును కడుచూర్లమున నిర్వహించిరి. వి. న. మానవస్వభావమునకు యొక బాగున్న నానికంటే యిది బాగున్నదని చెప్ప అలవాటుచూపున కృంగారమునకు కన్న కరుణారసమును చక్కగ నొప్పించిరిని చెప్పక తప్పదు. స్వయం కర ముప్పటి నలుడు, ద్యూతముపుటి నలుడు, అరణ్యములోని నలుడు, బాహుళ్యముననున్న నలుడు యీ అకస్మత్తుటి యొందున దిప్పించెను. అరణ్యములో పక్షిని పట్టుకొనబోవు నపుడు పంచతేజుగా నది యెగిరి పోయినపుడు వద్యమును జరుపు సందర్భమున జాపిన భావవశేషము మెచ్చదగియున్నది. టుటుకర్లు యింటున్నపుడు స్వయంకరలేఖ చదువునపుడు, దిమకుంతి ద్వితీయ స్వయంకరమున కంగీకరించునా యని విచిత్రించు నపుడు జాపిన కరుణారసము ప్రేక్షకుల మనసుల కరగింపజేసి ఆ నలుడే యిటకచ్చి యింత వేధ బొందుచుండెనా యని సింపెను. తిన్నయైదేపోయి ప్రేక్షకులను తిన్నయర్థము తెలిపెను. అదియే నలుకుని అభినయ బోధన.

వయంతి పాత్రధారి ఉత్పలూరు సుజితరావుగారు ప్రభుత్వమున వదనాన్ని వేధించెదటయే, నలుడు నురసంజేత హరుడుగ వచ్చినపుడు కుద్ధారకాంతా గౌరవం జయము, ముఖమున తిట్టిబడునట్లు జూపించెను. ఈయన విషయమై విశేషముగ జెప్పవలసినదేను. వయంతి చలించి, నర్తనవేషధారి, ముఖమున భాత ప్రసన్నముగా గాన్పించెదటయే చక్కగ నభినయించెను.

తరతమ భేదములందలము కొన్న పుటికిని, నువేపుని పాత్రము ధరించిన దైత్యగోపాలంగారు అందరకన్న అద్భుతముగ జేసి రస వలెను. కవియే, పాత్రనుగాని రంగమునై ప్రయోజనము తీసికొ యించెదను సిద్ధాంతమున గ్రహించి వీరినయించిరి. ఏ మా వద్యమును జరుపు సాగను! ఎక్కడ సంగీతమాలేదు. వాచక మా కుద్రము. ఆయన నోటవచ్చు ఒక్కొక్కమాట శ్రోతపేరు ముగ నుండెను. నలుని గుర్తించినపుడు ఆ యన జూపిన అభినయ మ పాత్రముగ నుండెను. అభినయమున పాస్తరిశ్యాసమేగాక విభిన్న విశేషముగూడ గ్రహించి తదనుకూలముగ వాచకమును గూడ మార్పును యాయన అత్యద్భుతముగ జూపెనైయు అతిశయోక్తి గానేరదు.

మిగిలిన పాత్రములన్నియును యధోచితముగ తమతమ భాగముల నిర్వహించి ప్రదర్శనమునం దెట్టిగాటును లేకుండ విజయమునకు తోడ్పడిరి. వధ్యజూపిన స్వరములు ఉచితముగ నుండెను.

జన్మి ముత్రా నువ్వురావుగారు యీ నాటకమునకు దయ చేసి సమాజమువారి సత్సహాయమును ప్రసంగము గావించిరి.

శాసనసభలందు స్త్రీ ప్రవేశము

మద్రాసు సెనెటు మండలియన 16 వ తేదీన మద్రాసు శ్రీసంఘ యాజమాన్యమున నొకసభ జరుపబడెను. ఆసభకు 250 స్త్రీలు హాజరైరి. సదాశివయ్యగారి సతీమణి అధ్యక్షత వహించెను. తీర్మానము లనేకములు చర్చనకుబంపబడెను.

మినమాడ్ గలుగారు ఒక తీర్మానము నుపపాదించుచు బ్రిటిషు పార్లమెంటునందు మిన మాడ్ గలుగ బాండు కీల్డుగారి ని మంత్రివర్గమున నియమించినందులకు సానుభూతిని తెల్పిరి. మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయపు సిండికేటుకు సుబ్బరాయన్ గారి భార్య రాధాబాయిగారి సెన్సు కొన్నయకు గూడ సానుభూతి ని తెల్పిరి. ఈ తీర్మానము మహాదేవశాస్త్రి గారి సతీమణి బల పరచిన పిదప ఆందరును అంగీకరించిరి.

బి. రామారావుగారిసతీమణి అంతట స్త్రీలు శాసనసభ లలో సభ్యురాలై గాకుండ సంస్కరణ శాసనమునందున్న ఆటంకమును దొలగింపవలెనని తీర్మానము నుపపాదించుచు గంభీరము గ నుపసంగించిరి. సి.వి. వెంకటరమణయ్యగారు మద్రాసు శాసన సభలో నీసందర్భమున నుపపాదించునపు తీర్మానమునకు సం తోషమును తెల్పిరి.

గురుస్వామిచెట్టిగారి భార్య తెలుగులోను పండిత పద్యా వితి తమిళములోను యాతీర్మానమును బలపరచిరి.

ఈవిషయమై సంగతు లన్నియును తెలుపుటకు రామబా రమువెడలవలెనను తీర్మానమును దేవదాసు సతీమణి ఉపపాదించెను. ఈ తీర్మానము లన్నిటిని గవర్నరుగారియెదుట తెల్పుటకు సదాశివయ్య సతీమణి, దేవదాసు సతీమణి, రామారావు

అభినయ కళ

(వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి గారు)

కవిత్వము, గానము, శిల్పము, చిత్రచర, అభినయము, మొదలగు లలితకళలు, సర్వమర్మముతో జక్కగా సాగుచుం డెడివోటి భగవద్విలాసములు పరిపూర్ణములగుచుండును. అవ్వొ టి మధుర మధురములయిన మనోవృత్తులు గలిగి మానవలోకము నందోడేమున కంజెతయించుండును. అట్టిభాగ్యమిప్పు కాంధ్ర తేజమునకు బహుభిక్షముఁ జేయుచున్నది. పరితోమవిషయము గదా!

ఆంధ్రతేజమున పేరొక్కొక్క రెవరైనా బాలభారతీ నాటకసమితివారి కొలది దివ్యులనుండి మద్రాసులో నాటకాభి నయము చేయుచున్నార. వారభిక్షయించిన నాటకములకొన్ని చూచి నేనుకె దిన పరితోమయ నిండుక విమర్శముతో నిక్కడ జెల్లడించుచున్నాడను.

రాధాకృష్ణనాటకము

సరసకవిధాన చతురతలయిన పానుగంటి లక్ష్మీకరస్వామీ రావు పంతులుగారు రచించిన వయనాటకము నీనాటకసంఘము వారి వాంఛకండుట నభినయించిరి. ఆనాటకము నీనటకుల భింజుండుట యత్యుత్తముగ నున్నది. చైతన్య మతిసాధనముగ గౌరంగస్వామి జీవితకృత్యమును రాధాకృష్ణముగా గవి యిండు సరసించెనని తోచును. రాధాగుణమాధుర్యమును రసికవృత్తము రసానునముగా బ్రసాదించి బడినది. కుమ్మరస్వామియలగు నటకల కీనాటకు ముఖ్యులయింపరానిది. అద్భుతసంవిధానములందు లేవు. కలనల్లవీడిపించుటకు, అట్టెట్టుటకు, దదిదలచేయటకు, నందు ముదుగులగు భావములలేవు. అన్నియు మృదుభావములే. అట్టివాని కిందు దానకమురాధ. ప్రభాసముగా రాధాభూమిఁను దరించుటకుఁదెందు ముగ్ధమధురమయిన, భక్తిభరితమయిన, భక్తి కృంగారము నభినయించగలవాడయి యుండవలెను. అది పయి పూత చాతుర్యముచే ప్రదర్శితము కానేరదు గదా!

ఇది రాధాభూమిఁనుధరించిన పానుగంటి నువ్వురావు గారు తమ నైపుణివీశేషముచే రాధాగుణమాధుర్యమున కింకన జపులుచెచ్చించిరి. ప్రతిపదమున కృష్ణైకతాతరు వారు చూడల్లిరి. ముఖమున నిండుదనమున, ఉత్తమపరిత్రతా శ్వభా వానుభవమును జెల్లివిరిసినది చూపుట ధ్రువితేజములందు, భావమాధురీ పామ్యము గావచ్చునది. సర్వాంగమున భక్తి పావకళ్యంః కన్నట్టిసది నాడు వారభినయించిన భక్తి కృంగారము కుటలము పరితేజముగాను, గయ్యాకు ను కల్యాణు లనుగాను, జేయ జాలనంతలోతుగా సామాజికవృద్ధియు లందు జొచ్చినదని చెప్పట యొప్పును. సామాజిక చిత్రములకు నుత్తమధర్మసంస్కారములకు సమకూర్పున నాటకరచనమునకు తదిభిక్షయమునకు వరమప్రయోజనమని తెలంచువో నీ నాటకము నువ్వురావుగారి యభినయము, దాని సాధించగలవని చెప్పవలె యొప్పును. పద్యములకు జరుపుటతో వారు సంగీతమును కలుపుకొని రసభావప్రసారము గుణముగా జూలు వార్చినారు. రసభావములే ప్రాధాన్యముచెందగా గంగీకరింప బాని చాలున నొడిగినది. ఒక నీసపద్యముచదువుటలో నిది యితము నుద్దీపించి నది. కథావిధానమునందు గడలిదలలేక నువ్వురావు సాత్వికభావ ప్రకాశనమే ప్రధానముగా కల్పి కట్టుల నభినయించినప్పుడు జలకులు, బెరుకులు, కోవములు, తాకములు, మొదలగు ప్రకటభావములు గలవట్లుల నభినయించునపుడు కలె సామాజిక సామాన్యమును మెప్పించి చచ్చట్లుగొట్టిర సాధ్యము గాదు. దాని గ్రహించుటకు బాలిక చిత్రసంస్కారము సామాజిక లలో గొండటకే యుండును.

ఆనాటకమందు ప్రధానమయిన పాత్రము రాధగావునను ఆభూమిఁను ధరించ నువ్వురావుగారి శేషుదానిలో మిక్కిలి శ్రవ్యక్రమయిందిగావునను నిక్కడకాకి విషయమే ప్రస్తావించి తిని గాని యానాడు చటి తక్కినవారును నూడ సమాచితమున చాతుర్యముచే సామాజికములను రంజితజేసిరి, వారివారి చాతు ర్యవేషములను మతోన్ని నాటకములనుగూర్చి తెలుపునపుడు విరింతును.

సతీమణి, మిన మాడ్ గలుగ, సత్యానందం సతీమణి, రాక్షసు ముత్తులక్ష్మి అమ్మకు, ఆర్. రామచంద్రరావు సతీమణి, మినె పాట్ల, గురుస్వామి చెట్టి గారి సతీమణి, మినెను కజి న్నుగారలు నియమింపబడిరి. కుటుంబదత్త రాక్షసు ముత్తులక్ష్మి అమ్మకుగారు స్త్రీల ప్రైమరీ విద్యకు కార్పొరేషనువారు వస తులు జేయవలెనని కొరచు తీర్మానము నుపపాదించిరి. గణపతి రాయగారి సతీమణి యాతీర్మానమును హిందీలో బలపరచిన పిదప అంగీకరింపబడెను. అధ్యక్షురాలికి వందనములతో సభ ముగిసెను.

కాల్పలేమనునటు కాలబసిన సామగ్రి యంత్రమమైనది
నునట్లు చూచుటకు సమర్థుడైన వాని నియోజింపకలనెన భో
పు మలేమయినందువని అభ్యుక్తుడు ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

ప్రస్తుతము మన కంట్రాక్టు రుణమును మేన్యు అందున నున్నందు ఏమేనిలోనుండినా యిది వేణుగోపాలశెట్టిగారు అడుగగా, లేదన ప్రత్యుత్తరమువచ్చెను.

వేణుగోపాల:—కనుక, మనము మేడ్టిగారిని ఎంజనీయరుగఁజేయు నుండుకొందము. ప్రస్తుతపు ఏజెంటులను తీసివేయటం దానుచితము. కనుక ఈరెండు శిఫార్సులలో, మొదటిదానిని మొదట ఆలోచించి రెండవదానిని ప్రత్యేకముగ నాలోచించెదము. రెంటిని నూడివెట్టటం నాకివ్వరాదు. మనము ప్రజలసొమ్మును ఖర్చుపెట్టుటయందు నిర్లక్ష్యముగనుంటి మని ఇతరులారితలండుటకనకాశములనీయరాదు.

రెండవవలకును ఒకరిని నియమించుట అనుచితమని చెప్పెను, రెంటిని వేర్వేరుగ చర్చించవలెనను నూచనము కే. శ్రీరాముని నాయకుగారు ఆమోదించిరి.

కర్నూలుకి అగ్రాసవాధి పతియగు కే. సి. దేశికాచారిగారు జాయింటు కాన్ఫరెన్సు శిఫార్సులను కమర్చిరి. రెండు పనులను ఒకరే చేయుటయందు కష్టము లేమియు నుండును. కన్నులింగు ఎంజనీయరు వస్తువులు మంచిగా కావా యని మాత్రమే పరిశీలించును కన్నులింగు ఎంజనీయరు మంచిగా కావా యని మాత్రమే పరిశీలించటం గాని నిరాకరించుట గాని కాన్ఫరెన్సును కమిటికి అంక కమిషనును. కన్నులింగు ఏజెంటులయొకరి కేయండిన, కాన్ఫరెన్సునకు లాభకరముగ నుండునని ఇంజనీరు పంతులు ఆచార్యగారు చెప్పిరి.

వ్యాసారావుగారు: మేన్యు కమిషన్తోటి మనసందర్భమెంతకాలము నుండి కలదు?

అధ్య:— 12 సంవత్సరముల నుండి

వ్యాస:— మేడ్టిగారి కుద్యోగము లిప్పించుటకై మాత్రమేనా, ఇతరుల మనము ఆ కమిషన్తోటి సంబంధమును కడము కొన ప్రయత్నించుట?

అధ్య:— అవును.

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు: మేడ్టిగారి ప్రభుత్వము కద్దముండి మనము తీసికొనినపుడు, అయినకత్తుడు నెలవొసగుటకు ఏముందుకో, అప్పుడు మాత్రమే నెలవొసగుదు మను నిబంధన యుండలేదా?

అధ్య:— లేదు.

సామి వేంకటాచలం శెట్టిగారు కాగితములను చూచి మీరు ప్రత్యుత్తర మీయవలెనని కోరుచున్నాను.

అధ్య:— అవును, అట్టి నిబంధనలేదు. ఆయన ఈ వేసగి కాలమునకై ఇంగ్లాండునకు వెళ్లకలచియున్నాడు.

పర్యటించు ఉద్యోగము ఎందరో యుండి, క్రొత్తగా వారివైన ఒక కన్నులింగు ఎంజనీయరును నియమించుట ఏయని వేంకటాచలం శెట్టిగారు రదిగిరి

ద్రెయినేజీ స్క్రీములో సగమున్న ఎత్తవ భాగములై యుండ మేడ్టిగారికి నెలవొసగు ఇంగ్లాండునకు బావుల వలన మదరాసు నగరమునకు చాలవచ్చును గలగునని డాక్టరు చుట్టయ్యగారు చెప్పిరి.

అంతట రెండుశిఫార్సులను ప్రత్యేక ప్రత్యేకముగ చర్చింపవలెనను వేణుగోపాలశెట్టిగారి యుపపాదనను వోటుకు పెట్టిగా నిరాకరింపబడెను. పిమ్మట రెంటివైనను చర్చ నుల ప్రారంభింపబడెను.

నగరములో నొక స్పెషల్ ఎంజనీయరు ఉండవలసిన యిదవర మింకను కలవాడని వ్యాసారావుగారు అడుగగా అందులకు మెంటనే సమాధాన మొసగుటకు ఏములేదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

వ్యాసారావుగారు:— ఖరారువామాయందు మనము తప్పదు లేనిపోనిచిట్కలను తెచ్చి పెట్టుచున్నాము. మేడ్టిగారు మదరాసులో నున్న కాన్ఫరెన్సును నీటిపల్లెయి స్క్రీమునకు ఆయన బాధ్యుడునుండెను. ఇందులకై మనము 90 లక్షలను ప్రత్యేకించితిమి రి సు కన్స్ట్రక్షన్ ముల వ్యవధి నిర్ణయించితిమి. మేడ్టిగారిని నమ్ముకొని ఈస్క్రీమును మనము అంగీకరించితిమి. అట్లుండ వని చూగింక ముందే, ఆయన వెళ్లుచున్నాడు. “నెలకు 15 దినములు మదరాసులోనున్న” అను మరకు చాలదు. తీరమిచ్చినను, ఎంత ఇచ్చినను, ఆయనలేకున్న, మనకు నలవోనొసగువారెవరు? మనము కావలసినపుడు, ఆయన స్క్రీముకు వచ్చుచుండునా?

కనుక, పునరాలోచనకై రెండు స్టాండింగు కమిటీలకును బంపవలెనని నేను తీవ్రపాదించుచున్నానని అని వ్యాసారావుగారు చెప్పిరి.

వేణుగోపాలశెట్టిగారు ఆమోదించిరి.

మేడ్టిగారు త్వరలో ఇంగ్లాండుకు వెదలనుండ, పునరాలోచనలకు కర్మధ్యయిందనని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

మనకు కావలసినంత కాలము మేడ్టిగారు మదరాసునందుండవలె ననునిబంధనను ఖరారువామాయందు చేర్చవలెనని డాక్టరు ఉస్మాను సాహెబుగారు చెప్పిరి.

వ్యవహారలక్షణమేగాదు

ఏ. కే. పరబుగారు జాయింటు కాన్ఫరెన్సు శిఫార్సులను తీరముగ ఖండించిరి. ఆనూచనము వ్యవహారలక్షణములేనావు. ఇక్కడలేక ఏ ఇంగ్లాండులోనోను నాకుమదగానువ టి వెద్దనగ రములో ద్రెయినేజీ స్క్రీమును చూచుచుండకాలకు, అట్టివారు దూరమునండి యొకరు కలహించు నుద్దేశముగ నుండవు. 15 దినములు ఇచ్చట నుండుటయు 15 దినములు ఇక్కడ నుండుటయు అలాగని సమాధులే. మదరాసుపరిశీలన యాల్కాలమును వినియోగించెడి యాద్యోగి యుండవలెనే కాని ఒక కాళికడ ఒక కాళునీయలోను పెట్టినవారెవరు లేదు. సమర్థుడైన యాద్యోగి నిండులకై ప్రత్యేకముగ నియమింపవలెను. (నినును నినుడను ధ్వనులు) మేడ్టిగారివై నాకెట్టి అసహనభావమును లేదు. కానివ్యవహారధర్మములపట్టి మాత్రమే ఇట్లు చెప్పుమంటి ని. ఆయనను ఇక్కడు మన యెదుటనున్న శిఫార్సులు (ల వరకులలో) 1500 ల తీసుకునిచ్చి నుండుకొనుట నా కనుచియుగ తోమిచ్చుది. ఈ ఏర్పాటులకు కాన్ఫరెన్సునకు ఇందుకే నియమ లాభములులేదు. ఇక్కడగాని ఇంగ్లాండులోగాని కాన్ఫరెన్సును పనులు చూచుటకు కురుకులు ఎంజనీయరులు ఎందరో కలసి యుండుట గాని చెప్పిరి.

మేడ్టిగారు ప్రస్తుతము వలెనే ఇచ్చటనే స్పెషల్ ఎంజనీయరుగ నుండుటకు ఆగిరించుట లేదా? యిది పరబుగారు రదిగిరి.

లేదని అధ్యక్షుడు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను.

అద్రెయిన్, వేరొందిరి అపనికి నియమింపవచ్చునని పరబుగారు చెప్పిరి. (నినును, నినుడను ధ్వనులు)

అట్టివారికి కాన్ఫరెన్సును శిరబాలయము గాదని డాక్టరు కామతుగారు చెప్పిరి.

స్క్రీము ఇదివరకే తమరైనది దీనికై ప్రత్యేక అనుభవ ముక్కురలేదు. ఏ ఎంజనీయరైనను దానిని నిర్వహించవచ్చునని పరబుగారు చెప్పిరి.

దేశికాచారిగారు ఇట్లు చెప్పి: మేడ్టిగారు మనకాన్ఫరెన్సులో చాలకాలము నుండియున్నారు ఏవై క్లిష్ట సమస్యలు వచ్చినపుడు, కలహాలనొసగుటకు ఆయనయే దిగియుండునని మేమినిభిముగ శిఫార్సు చేయకలసి చెప్పెను.

మేడ్టిగారి కలహాలను మనము పొందు నే యుండవలెను. ఆయన క్లిష్ట అసీపై టులు కుదుర్చులెనవారున్నారు. కాని ఆయన కలహాలు మనకు మిక్కిలి లాభించును. పెద్దస్క్రీమును మనము నిర్వహింపవలసియుండ మొదటినుండియు మనలో నూడవండిన మేడ్టిగారిని సంపూర్ణముగ బాగుట్టుకొనుట కాన్ఫరెన్సునకు లాభకరముగాదు.

కమిటికి మరల పంపివేయుట

పిమ్మట సామి వేంకటాచలంశెట్టిగారి దీక్షింపవలెననుపపాదించిరి

మేడ్టిగారు కోరిన నెలవునిచ్చును, ఆయనద్యోగమునకై క్రొత్త వారి కద్ద నుండి ద గ భాస్తులను కోరుచు ప్రకటనకు ఇక్కడను ఇంగ్లాండునందును గావింపవలెను.

అధ్య:— నెలవునిచ్చుమని మేమియులేదు. నెలవుపొందుట కావనిభి కావలెను గలదు.

తమ స ప ర ణ ను సూచి వేంకటాచలం శెట్టిగారు ఇట్లుమాటలాడి: దరఖాస్తుల నందుకొని మన మాయాద్యోగమును మెంటనే భర్తీ చేయవలెనని నేను కోరుచున్నాను. జాయింటు కాన్ఫరెన్సు పంపిన శిఫార్సులకు వారి నిర్బంధింపకాలకున్నను, చిట్కలన్నియు అంతయున్నవి. ఈ ప్రకటనలలో, ఎవరు లేకున్నను పని జరుగుచునేయుండును. మానవుడు కాశ్యరియకాదని మనము మరు ర కాదు. మేడ్టిగారు లేకున్నను, మదరాసునందు ద్రెయినేజీ స్క్రీము జరిగిపోవుచునే యుండును. కనుక నా కడనా నందగు నులంగికంపరలెనని నేను కోరుచున్నాను అని వేంకటాచలంశెట్టిగారు చెప్పిరి.

శ్రీరాముని నాయకుగారు నై సవరణ ఆమోదించిరి.

మనము కావలసినవస్తువు ఆయన ఇచ్చట యుండునను నిమాయై సమాధానముకుదరన శిఫార్సులను ఇప్పుడే అంగీకరింపవచ్చునని మనము ముందు ఉస్మాను సాహెబుగారు చెప్పిరి.

అనిమయమై తామకపడే మరయొకరిలో బాగ్పూని యున్న మేడ్టిగారికి ప్రాయగా కాన్ఫరెన్సును కోరిన సంవత్సరమున కారుమాసముల కాలములుండుట కావలసి అంగీకరింపిల్లు

ఎంగు ఇండియా నవజీవను పత్రికలు

మహాత్ముడు మరల సంపాదకత్వము వహించును

దేవదాసుగాంధీగారి ప్రకటనము
ఆంగ్ల భాషలో ప్రకటింపబడుచున్న ఎంగు ఇండియా, ఘూర్జరభాషలో ప్రకటింపబడుచున్న నవజీవను, అను సరెండు వారపత్రికలకును మరల సంపాదకత్వమును వహించుటకు గాంధీమహాత్ముడు స్థిరపరచుకొనెను. వెంటనే ఏదో కొంత ప్రాయువలెనని గూడ నిశ్చయించెను గాని యింకను తగినంత శక్తి కలుగనందున కొంతకాలమువరకు తాళిపిమ్మటగాని ప్రాయు ఏలుకలుగదని పూనా నగరమునుండి దేవదాసు గాంధీగారు ప్రకటించిరి. (అ. వె)

గతించిన కస్తూరి రంగయ్యంగారిస్థానే అఖిల భారత వార్తాపత్రికా సంఘమునకు మహాత్మా గాంధీగారు రధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

సర్దారు మంగళసింగుగారు

అకాలీపత్రిక నెనుకటిసంపాదకుని ప్రకటనము
అమృతసర్గలో ప్రకటింపబడుచున్న అకాలీపత్రిక కిది వరకు సంపాదకుడు గానుండిన సర్దారు మంగళసింగు గారి టిటుల ప్రకటించి, “పంజాబులో స్వరాజ్యమునంతయు తామే చలాయించుటకు అకాలీలు కృషిచేయించిని నేను కాకినాడలో అకాలీ పత్రికలో నొసంగిన యుపవ్యాసమునందు నుడివెరిసి చేరిక వకటవలసిని గాధారము. ఇది కేవలము కల్పితము. సిక్కు మతధర్మములకు విరోధము. సిక్కుమతమునకు సర్వసమర్థమును ప్రజాపరిపాలనము మూలాధారము. సిక్కుల రాజ్యము నుండే సిక్కుమతధర్మమునకు చాలభంగము కలిగినది. సిక్కు దేవాలయములను నుండునానకే అకాలీ ఉద్ద్యమ మేర్పడినది. ఒక మతమునా రింగి మతమువారిపై విధి కారము చేయించుట గొప్ప అనర్థము. దేశమునందు నిలసిన “సన్ని మతసలవారి మేలుకోరటము అన్ని మతములవారి ప్రతిభమును కలసి యొన రించు సర్వప్రజా పరిపాలనమునే సిక్కులు కోరుచున్నాను” అని మంగళసింగుగారు ప్రకటించి.

చిట్టిప్రత్యుత్తరము వచ్చెను: విమనరుగారు చెప్పిరి.
ఇట్లుటికిని మేడ్టిగారి వద్దనుండి ఖరారువామాయ పుచ్చి కొనుటకు పరబుగారు రాక్షేపించురామును ఉస్మాను సాహెబుగారు రదిగిరి.

ఇట్లుటికిని నిస్సంశయముగ ఆక్షేపించునని పరబుగారు దిగ్గర ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. కావలసిన వస్తువు, కలహాల పుచ్చుకొని అందులకు మాత్రము ఖీని యొసగవచ్చునని పరబుగారు చెప్పిరి.

విమనము నంకిటిని మరల కమిటీకు బంపవలెనని జి. నారాయణస్వామి వ్యాసారావు గారి సవరణను బలపరచిరి.

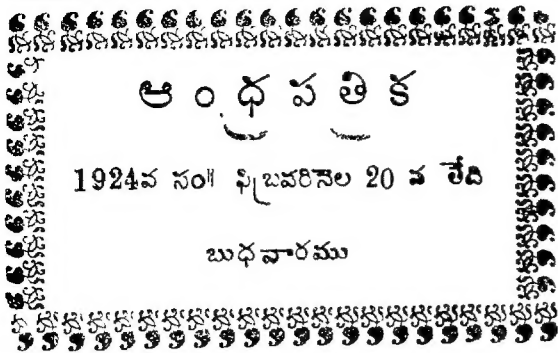
అధ్యక్షుడు:— ఈవిషయమును రెండు కమిటీలకు సాధానముగ ఇవివరకే చర్చించియుంచెను. మేడ్టిగారు రాగల మాసముననే వెదలదలచియున్నాను. మన యభిప్రాయమునకై నిక భుత్వమువారు తొందర పెట్టుచున్నార. ఇట్లుండ మరల దీని పునరాలోచనకు బంపుట శాస్త్రముగా యని నేనడుగుచున్నాను.

ఇంత యభ్యుయై విషయమై తొందరపడుట ధర్మముగ లేదని డాక్టరు కామతుగారు చెప్పిరి.

అంతట జాయింటు కాన్ఫరెన్సు పునరాలోచనకు బంపవలెనను నూచన వోటుకు పెట్టిగా 15 గురు అనుకూలముగను 6 గురు ప్రతికూలముగను నుండిరి, ఆనూచనయే అంగీకరింపబడెను.

అంతటితో నాటి సభ ముగిసెను.

విలంబిత సమావేశము మరల రేపు సాయంత్రము జరుగును.

ఆంధ్ర పత్రిక

1924వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 20 వ తేది

బుధవారము

హెయిలీ గారి పం దెము

తుడకు తమ పంతుమే నెగ్గెనని హెయిలీగారు గర్వపడవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారికి వార్తల వెంట వార్తలబంపి, హెయిలీగారి యభిమతమునే వారును అంగీకరించుచుండుట జేరిరి. లాన్సుబరీగారి సూచనవలన, రాయల్ కమిషను నియామకమునకు ప్రభుత్వము వారికి కారము జూపెద యేమో నని తెలుపబడెను. అట్టి పారభాష జరుగకుండ, హెయిలీగారును ఇండియా ప్రభుత్వమువారును కట్టు దిట్టము గ మించిరి. ఏ కిటుల బాగ్రత్తపడుటవలన, ఒక్క లాభముమాత్రము గలిగినది. రాయల్ కమిషను ఏర్పాటును ఇండియా ప్రభుత్వమువారే ఆమోదించియున్నచో, జాతీయపక్షమునందు చీలిక ఏర్పడెడిది. తమ తీర్మానమునకు వ్యతిరేకముగ బోవుటకు, రంగాచార్యులు ప్రభుత్వములకు కష్ట మేర్పడెడిది. కాని, హెయిలీగారి రిపోర్టును దొలగించిరి. తాము సూచించిన డిపార్టుమెంటులు విచారణను వారు విడువరయిరి. లేదని ప్రభుత్వము వారుగూడ తమను బలపరుచుటచే, హెయిలీగారికి మరింత ప్రోత్సాహము గలిగెను. హెయిలీగారి గుండె దిగులుదీరి యుండవచ్చును. లేదని ప్రభుత్వమువారి రాకవలన నుపద్రవములేదని నిశ్చయమగుటచే, అధికారవర్గమునకేమి, లండను పైమ్ము మొదలగు పత్రికలకేమి, మితిలేని సంతసము గలుగవచ్చును.

సర్ పి. యస్. శివస్వామి అయ్యగారు పైతము రాయల్ కమిషనును నియమింప గోరిరి. హెయిలీగారుమాత్రము, తమ సంకుచిత ధోరణిని విడువరయిరి. వీరి ప్రగల్భములు ఆశ్చర్యము గలిగించక మానవు. సంస్కరణముల నామోదిం చెడినా రెవ్వరును లేకబోయినను, సంస్కరణముల మీదనే తమవాదము నాధారపరుచుకొనుట విచిత్రము. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి తలమేలుజేసినను, వారిపై నింకను ప్రజలు ఆవిశ్వాసముజూపుట పాడి గాదని, హెయిలీగారు సూచించిరి. అతివాదులు మిత వాదులను భేదములేక ఎల్లరును ఆవిశ్వాసమునింతగ జూపుటకు కారణ మేమైయుండునో, హెయిలీగారి కింతవరకు దెలియలేదు గాబోలు. హెయిలీగారి యుద్దేశ్యము ప్రకారము, ప్రజలదుష్టబుద్ధియే కారణమై యుండవచ్చును. హెయిలీగారు తమ కన్నులను చెవులను మూసికొనినంతమాత్రమున, లోకము సత్యమును గ్రహించుకుండునా? లోకాతీతపురుషుడగు గాంధీజీహాత్ముడు అసహాయోద్యమమును ప్రారంభించుటకు కారణము, కేవలము దుష్టబుద్ధియై యుండవలెను. లేకున్న ఉన్నాదమయినను కారణమై యుండవలెను. మహాత్ముని విషయమై యీ రెండు కారణములను అంగీకరించుటకు, శత్రువులయినను పెనుదీయక మానరు. అట్టితరీ, అసహాయోద్యమము జనించుట కెట్టి కారణములు గలవో, వానిని సవరింపక ఏమియు తెలియనలర అభినయించుటచే ప్రయోజన మేముండును?

భావిచారిత్రమే ఇండియా ప్రభుత్వ వైఖరిని సమర్థించునని, హెయిలీగారు సంతసించుచున్నారు. కాని, మహాత్ముని దృక్పథము న్యాయమయినదని లోకమంతయు ఇప్పుడే గ్రహించుచున్నది. హెయిలీగారు తమ వక్తృత్వసామర్థ్యముచే లోకము సంతోషముపెట్టదలచినను, లాభములేదు. ఇంగ్లండు అస్వదేశముల స్వాతంత్ర్యము విషయమై నుదారబుద్ధితో ప్రవర్తించియుండవచ్చును హిందూ దేశముపట్ల మాత్రము అట్టివైఖరిని జూపలేదు. స్వాతంత్ర్యపుకోర్కెపై తమ నిరోధింపబడుచున్నది. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమున మనుష్యులు మారినంతమాత్రము, హిందూ దేశమునకు సంబంధించినంతవరకు పద్ధతులు మారజాలవని, హెయిలీగారు చాటుచున్నారు. ఈసంగతిని చాల కాలము క్రిందట గ్రహించియే, తమపై తా మాధారపడియుండవలె నని, మహాత్ముడు ప్రజలకు బోధించెను. ఇండియాకు సంబంధించినంతవరకు, ఇంగ్లండులో నన్ని పక్షములవారును ఒక్కరీతిగనే ప్రవర్తించెదరని హెయిలీగారు బహిరంగముగ చాటుట, లేదనిపక్షమునకుగాని లేదని ప్రభుత్వమునకుగాని గౌరవప్రదము గాదు. తమగౌరవమును నిలుపుకొన దలచుచో, లేదని ప్రభుత్వమువారు హెయిలీగారి ప్రతిపాదనమును బూర్తిగ నిరాకరించుట శ్రేయస్కరము.

హెయిలీగారి ప్రతిపాదనము సరియగుచో, లేదనిపక్షమువా రిదివరకు జేసిన వాగ్దానములు నిరర్థకములని తేలుచున్నది. లేదని ప్రభుత్వమునకు కొన్ని చిక్కులుండవచ్చును. కాని దేశగౌరవమును మలినపరచు విషయములు గనుపించినపుడు, వానిని తొలగించుటకు లేదనిపక్షమువారు వెనుదీయట అధర్మము. నికృష్ట జీవనముకన్న, కొలదికాల మయినను గౌరవముతో మెలగుట మేలు. లేదని పక్షమువారు ఇంగ్లండులోను, వెలుపలను తమ పలుకుబడిని విస్తరింపజేసికొనుట కిదియే మార్గము. ప్రథమ పరీక్షాసమయముననే, లేదనిపక్షమువారు తమ ధర్మమును కోల్పోవుట, భావి పరిణామమున కనుకూలము గాజాలదు. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు తమ మొదటి యుద్దేశ్యములను మార్చుకొనిరని, హెయిలీగారి రిపోర్టుచేసిరి. నెహ్రూ గారి సంగతిని యొప్పుకొనిరి. ఇతరులను తమతో గూడ దీసికొని బోవుటకు, తమ తీర్మానముల బలమును తగ్గింపవలసివచ్చెనని, నెహ్రూగారు బదులు జెప్పిరి. కాని, హెయిలీగారి ఎత్తిపాడుపువలన నేమి ప్రయోజనము? నెహ్రూగారు తమ తొంటి తీర్మానమును ప్రతిపాదించియున్నచో, ప్రభుత్వమువారు దాని నంగీకరించియుందురా?

అంగీకరింపరని తెలిసిన సంగతియే. అట్టితరీ హెయిలీగారి తరులకు సీతులగజుపుట కర్హులుగా నేరరు. రాండుటేబిలు సమావేశమును ఏర్పరుచుచో, బ్రిటీషు ప్రతినిధు లెవ్వరును దానిలో గూర్చుండజాలరని, హెయిలీగారు బలుకుట, వారి నిరసనభావమునకు నిదర్శనముగ నున్నది. దీనినిబట్టి ఏమనితేలును? భారతీయులతో సమాధానపడుటకు, బ్రిటీషువారి కేమాత్ర మిష్టము లేదనియేగడ. హెయిలీగారు తమ యభిప్రాయమును ఖండితముగ దెలిపినందులకుమాత్ర మభివందనీయులు. జాతీయ పక్షమువారి సంకుచితాశయములకు గూడ, వీరు పెడచెవినిజెట్టిరి. వ్యవహారము త్వరలో తేలిపోయినది. జాతీయపక్షమువారికిమీద ప్రతిష్ఠంభములను పూర్తిగ కొనసాగింపవలసి యుండును. దీనిఫలిత మేమగునో త్వరలో తెలియగలదు. స్వరాజ్యమును దయాధర్మముగ ప్రసాదించుట, అసంభవ మని నూత్రము, ప్రజలు గ్రహింపవలెను. స్వశక్తి నుపయోగించి, స్వరాజ్య నిర్మాణమునకు బూన

వలెను. ఇది యొకరింటిలో పెండిగాదు. భారతీయులందరకును యీ విషయ మత్యవసరమయినది. మహాత్ముడు బోధించిన ధర్మమును నిర్వహించుచో, ఇంగ్లండులో నేపక్షమువారున్నను, విజయము గలుగక మానదు. హెయిలీగారు వైచిన పందెమునకు భారతీయులు జెప్పదగిన జవాబిదియే. మహాత్ముని సిద్ధాంతముల సత్యము, సామాజ్య శాసనసభలో పైతము స్థిరపడుచున్నది. వానిని నఫలకరుప నెవ్వరు కృషి నలుపుదురో, వారు ధన్యులు.

హార్ని మెనుగారి నిషేధము: హైందవశాసనసభ

హార్ని మెనుగారు హిందూ దేశమునకు రాకుండ జేయబడిన నిషేధమును తొలగింపవలయు నని, వి. కే. పటేలుగారు సామాజ్య శాసనసభలో దెచ్చిన తీర్మానము, సభ్యుల చే నంగీకరింపబడినను, హెయిలీగారిచే తీవ్రముగ నెదిరింపబడెను. హెయిలీగారిచర్య "కడునీచమని" మాలవ్యాగారు జేసిన వీరణ సత్యదూరముగాదు. అయిదుసంవత్సరములక్రిందట, ఎట్టి కారణము జెప్పక, హార్ని మెనుగారి నిషేధమునుండి వెడలగొట్టియుండిరి. మాంటాగూగారి సీవిషయమై ప్రశ్నింపగ, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారిపైన నీభారమును మోపిరి. హార్ని మెనుగారు ఘోరనేర మొనర్చినయెడల, వారిని ప్రాసిక్యూటుజేసి విచారించుట ధర్మమై యుండెను. ఇప్పటికిని ఆమార్గము నవలంబించుటకు, హెయిలీ గారి సంగీకరించుటలేదు. బొంబాయి శాసనసభ పత్రికలో అసత్యపు తంతివార్త యొకటి ప్రచురింపబడెనట. ఈవార్త సరిగాదని తెలుపుచు, పిమ్మట పంపిన వర్తమానమును, అధికారులు బొంబాయి శాసనసభ పత్రికకు జేరినయరయిరి. హార్ని మెనుగారు జేసిన దోష మేమియో తెలియదు. హిందూ దేశమును ప్రేమించినందుల కితడు తన జన్మస్వాతంత్ర్యమును కోల్పోవవలసివచ్చెను. హార్ని మెనుగారు హిందూ దేశమునకు వచ్చుట వాంఛనీయుముగాదని, ఇండియా ప్రభుత్వమువారి పుట్టికిని అభిప్రాయ పడుచున్నటుల, హెయిలీగారు దెలుపుచున్నారు. బొంబాయి ప్రభుత్వము వారు భిన్నముగ దలచినయెడల మాత్రము, ఇండియా ప్రభుత్వము వారి భ్యంతర పెట్టరట. ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యభిప్రాయమును, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు సామాన్యముగ బోనాడుదురా? ఇండియా ప్రభుత్వముపై ప్రజలకు విశ్వాసము లేనందులకు, హెయిలీ గారి రాశ్చర్యము జూపిరి గాని, హార్ని మెనుగారి స్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుట మొదలగు చర్యలు ప్రజలలో విశ్వాసమును పురిగొల్పునా? హార్ని మెనుగారిపై నేరమునుమోపక, వారిని విచారణకు దేశ, ఇంతకాలముజరిగినను, హెయిలీగారిని పశ్చాత్తాపము జూపకబోవుట, ప్రస్తుత పరిపాలన విధానమునకు ఫలితము. హార్ని మెనుగారి నిషేధమును తొలగింపవలయునని, శాసనసభవారు గావించెడి తీర్మానపుగతి యేమగునని, పటేలుగారు ప్రశ్నించిరి. ఇతర తీర్మానముల గతియే దీనికిని పట్టునని యూహింపవచ్చును. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు బాధ్యతవహించి, హార్ని మెనుగారి నిషేధమును తొలగించుచో మాత్రము, హెయిలీగారు తమ పంతుమును విడిచెదరట. అంతియగాని ప్రజాభిప్రాయమును గౌరవించి, వీరు సామ్యమార్గమునకు బూనుకొనరు. ప్రజాభిప్రాయము ననుసరించి, అధికారులు నడుచునపుడే, దేశమునకు శుభము చేకూరును. స్వరాజ్య సిద్ధివలన గాని, యిట్టి యనుకూలఫలితము గలుగ నేరదు.

శ్రీశేషులగు పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారు పేరి నారాయణమూర్తి పంతులుగారి మరణము, మద్రాసు ఆంధ్రసంఘమునకు తీరనికొరతను వాటిల్ల జేయుచున్నది. పంతులుగారు తమ సామర్థ్యాతిశయము మూలమున చెన్నపురి న్యాయవాదులలో ప్రసిద్ధిపడసిరి. ఆంధ్ర న్యాయవాదులకు పేరు దెచ్చిరి. వీరు చెన్నపురికి వచ్చిన యనంతరము, ఆంధ్రయువకులు పలువురు వీరియొద్ద శిక్షితులై, బైకివచ్చుచుండిరి. మొదటినుండియు, వీరు ప్రజాహిత కా ర్యములలో పాల్గొనుచు, జాతీయవాదులుగ మెలగుచుండిరి. అసహాయోద్యమ మారంభమయిన పిమ్మట, వీరు వెనుకటివలె ముంకు రాకున్నను, జాతీయోద్యమమునకు పలుభంగుల తోడ్పడుచుండిరి. వీరికి ఆంధ్రోద్యమాభిమానము మోడుగనుండెను. ఆంధ్రుల యభ్యుదయమునకై జరిగెడి వ్యవహారములకు వీరు చేయూత నెసగుచుండిరి. ఇంతియగాక, విద్యార్థులకును, బీదలకును, బంధుగులకును, వీరు గావించిన సహాయము మిగుల ప్రశంసార్హమై యొప్పుచుండెను. వీరి గృహము నిరంతరము ప్రదానమునకు ఆలవాలమైయుండెను. వీరి సహజ సౌజన్య భావము, పలువుర నాకర్షించుచుండెను. వీరి కాలమరణము మిగుల సంతాపకరము. వీరికి జబ్బుచేసిన సంగతినిగూడ పలువురెఱుంగరు. వీర యాత్మకు శాంతిగలుగుగాక యని గోరుచు, వీరి మరణమునలన గుండె కుటుంబమునకును, బంధు మిత్రాదులకును మా సానుభూతిని దెలుపుచున్నా రము.

బెంగాలు రాష్ట్రము :
కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన ధనము దారిద్యమును నటించి, బెంగాలు రాష్ట్రము వారు కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన ధనబాధ నుండి, ముందే తప్పించుకొనిరి. మద్రాసురాజధాని భారమును తగ్గించుట కింతవర కెన్ని ప్రయత్నముల జేసినను నవి విఫలమగుచుండెను. బెంగాలు శాసనసభలో బడ్జెటును ప్రవేశపెట్టుచు, ఆర్థిక సభ్యు లీవిషయమై ముచ్చటించిరి. బెంగాలు రాష్ట్రము కేంద్రప్రభుత్వమున కీయవలసిన సొమ్మును, మరల నీయవలయునని భలవంతపెట్టుచో, బెంగాలు ముందుకు నడుచుటకు వీలుండదని, వీరు స్పష్టపరచిరి. బెంగాలు శాసనసభ్యులుగూడ నీ విషయమై తీర్మానమును గావించిరి. కేంద్రప్రభుత్వము తనవై తానాధార పడియుండవలెను గాని, రాష్ట్రములపై నాధార పడుట అసలే తక్కు. అన్ని రాష్ట్రములును తమవై మోపబడిన భారమును నిరాకరించినగాని, కేంద్ర ప్రభుత్వము మేల్కొనునని దోచదు.

మద్రాసు కార్పరేషను: గాంధీమహాత్ముడు గాంధీమహాత్ముని విడుదలకై తమ సంతసమును దెలుపుచు, బొంబాయి కలకత్తా కార్పరేషనులు తీర్మానించినను, మద్రాసు కార్పరేషను వారితవరకు మానము దాల్చి యుండిరి. నిన్నటి దినము తెలివిదెచ్చుకొని, వీరుగూడ నొకతీర్మానము గావించినందుకు సంతసించెదము. ఈ తీర్మానము కార్పరేషను వారి సంతసమును దెలుపుచు, మహాత్ముని విడుదలజేసినందుకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారికి కృతజ్ఞతనుగూడ దెలుపుచున్నది. మద్రాసు కార్పరేషను వారిప్పటికయినను, మేల్కొని నందులకు వారి నభినందింపవచ్చును. హిందూదేశ మంతయు నొక్కుమూడి తన యానందమును వెలిబుచ్చినది. మహాత్ముని ఫందేశమును నిర్వహించుట కికమీద తదేకనిష్ఠతో పాటుపడగలిగినపుడే, ప్రజల సంతోషాతిశయము సార్థకమగును.

భారత శాసనసభ

హర్షిమనుగారి ప్రవాసమును తొలగింపవలెనను తీర్మానము

హోటు వుచ్చుకొనకుండగనే అంగీకరింపబడుట

“ప్రభుత్వము వారి నైచ్యము విచారకరము”

అనధికార సభ్యుల తీర్మానములపై చర్చ
ధిల్లీ, ఫిబ్రవరి 19:—కేంద్ర అనధికార సభ్యుల తీర్మానములను చర్చించుటకై భారత శాసనసభ మరల సమావేశమయెను. సభకు హాజరైనవారు ఒహువల్తులగ నుండిరి.
 1818 రెగ్యులరు రిక్రంద నిష్పాదించబడిన ప్రభుత్వ ఖయిలీకేసులను విచారించుటకై నియమింపబడిన యద్దరు జడ్జిల విషయమై గయాప్రసాదసింగుగారు శ్రద్ధింపగా, అజడ్జిలు హైకోర్టు జడ్జిలగారియొద్ద, సీనియరు సెషన్సు జడ్జిలనియు సర్ మాల్గం హాయిలీగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి.
గయా ప్రసాదసింగుగారు:—అయ్యో, అజడ్జి రిద్దర పేర్లెవరి?
సర్ మాల్గం హాయిలీ:—వారిపేర్లు ను ఒహిర గవరం చుటకేమైన ఆక్షేపణగలకేమో నను బెంగాలు ప్రభుత్వము వారిని కనుగొనెదను. ఈసభ్యులకలెత్తాలో ఉరికిత విధింపబడిన రకంవారి క్షేత్రనలని భయముండివుడు ఆ భయోత్పాతమునకు గురియగు నవ్యోగులసంఖ్య వెక్కువ జేయుటకు బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు తొరరయే చెప్పురచ్చును.
గయాప్రసాదసింగుగారు:—వితే రాజప్రతినిధిగారు యీ విషయమంతయును యద్దరు హైకోర్టుజడ్జిల విచారించుట కేప్ప రుపబడెనన్న మాట తప్పేనా?
సర్ మాల్గం హాయిలీ:—అవిషయము యద్దో సెషన్సుజడ్జిల విచారణకంపబడెనని నేనిదవరకే దెల్పియుంటిని. (అ.వె)
ప్రత్యుత్తరముల యనంతరము : బీరుద్దీను అహమ్మదుగారు ఈక్రింది నూచనలను క్రమక్రమముగా శాసనసభలోనికి దీసికొని రావలయునని ప్రతిపాదించిరి.
 (1) మహమ్మదీయు లధిక సంఖ్యాకులగు నున్న రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయులకు నూటికి 52 శాతమున 48 శాతమును,
 (2) మహమ్మదీయైతరు లధిక సంఖ్యాకులగు నున్న రాష్ట్రమునందు మహమ్మదీయైతరులకు నూటికి 75 శాతము నను మహమ్మదీయులకు నూటికి 25 శాతము ను. రాష్ట్రముకేంద్రభాగన సభల రాజీయమును ఉద్యోగకాళులందును సాధ్యమైనంతకు ప్రాతినిధ్యము నొసగవలెను.
**ప్రతిపాదకుడు తనవాదము లెలమియిచు బెంగాలువారి యొడుబడికను, భారతీయవారి యొడంబడికను నెదవారింపెను. ప్రభుత్వమువారు ప్రతిస్పందింప ప్రాబలాదపించుట, అల్పసంఖ్యాకులగు సాగిరించబడినవారి పక్షమున నిల్చు గోరుచుంటిని యు నడివెను. ఈతీర్మానములను వెంటనే ఆచరణలోనికి దేరి లెనని గోరుటలేదు గాన చాలసమయమునన్నిది కల్పింపదీయగూడు ప్రతిరాష్ట్రమునందును గల మహమ్మదీయులసంఖ్య నువహరించి తాను గోరిన ప్రాతినిధ్యము శ్యాములగు నున్నది నుడివెను.
**మహమ్మదు యాఖుల్ గారు తీర్మానము నెదిర్చి టెట్టి యొడంబడికల నిర్ణయించుటకు భారత శాసనసభ తగిన ప్రవేశము గాదని నుడివెరి. ఈ విషయము చాల కంటు యుతమైనది. బెంగాలు ఒడంబడిక ఒక్క హిందువులచేతనే గాక, మహమ్మదీయులచే గూడ నిరసింపబడెను. సంయుక్త పరగణాల మహమ్మదీయు లాయొడంబడిక నెంత మాత్ర మంగీకరించుట లేదు. జాతీయ యొడంబడిక తయారు చేయబడినచో నీ సమస్య పరిష్కార మగును.
కల్పింపదీయగూడు:—నేను కోరుకొని జాతీయ యొడంబడిక గాదు, ప్రభుత్వ యొడంబడిక.
గులాం బారిగారు.
గులాము బారిగారు, తీర్మానమునం దధికముగ గోర లేదనియు, కొన్ని విషయములలో నిది ఒక్కొక్క యొడంబడిక కంటే గూడ నెనుకబడియున్నదనియు తీర్మానములను రెండు రాష్ట్రములలో మాత్రము మహమ్మదీయులు త్యాగ మొనర్పవలసి యున్నదనియు మిగత రాష్ట్రములందు హిందువులు త్యాగ మొనర్పవలె ననియు నుడివెను. కాని త్యాగము లేనది పని జేయవలెను. మహమ్మదీయులను సత్ప్రతి పరచియించిననే స్వరాజ్యమును రక్షింప వీలును. భారత ప్రభుత్వముం దధిక****

భాగము మహమ్మదీయులు గలదు. అందుచే వారి హక్కు మరంత బలపడుచున్నది. జాతీయ యొడంబడిక ఇంకను రచింపబడలేదు. ఈ విభజన నూతనము దృష్టితో నుండుకొనవలె నని మాత్రమే తీర్మానము గోరుచున్నది.
దొరస్వామి అయ్యంగారు.
**హిందువులు చాల వికాలవృద్ధులు ను ను గన్పడువలె ననియు, మహమ్మదుల సోదరులు గోరిన హక్కుల నొసగవలె ననియు గాంధీగారు సంక్షేపము వెలిపిరి. అందుచేత, ఈ తీర్మానము వోట్ల విభజనము జరుగు నెడల నేనీ తీర్మానమును మనఃపూర్వముగ జలపరిచెదను. కాని బీరుద్దీను అహమ్మదుగారు తీర్మాన మొనర్చిన వాదంబడగిడి గాదు. వాడు దీని నుపసంహరించుకొనినచో చాలబాగుగ నుండును.
పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ
 నిన్ను నీసభియం దత్యధిక సంఖ్యాకులచే నామోదించబడిన తీర్మానము అల్పసంఖ్యాకుల సమస్యను రొండుపేరిలి సమావేశమువారు చర్చించి పరిష్కరింపవలెనని వెలుపుచున్నది. అతీర్మానము నుపసాదించిన తరువాత నీసమస్యను రొండు పేరిలి సమావేశమునందు చర్చించుండ నీసభవా రీతీర్మానమును అంగీకరించుచో, నిన్నటి తమతీర్మానమును అణగదొక్కినవా రగుదురు. రొండుపేరిలి సమావేశము, సాంఘికసమస్యల పరిష్కరించుటకు తగిన సాధనమని యొంది సభవారు నిన్న నామాతనను అంగీకరించిరి ప్రభుత్వమువారి కీసమస్యను పరిష్కరించుటకు కారలసినంత వ్యవధిని అనకాళమున నొస గితిని. ప్రభుత్వమువారు వాని నుపయోగించుకొనుటకు ప్రయత్నింపని యెడల, వారితో సంబంధము లేదు ఈ సమస్యను మనము ప్రత్యేకముగ పరిష్కరింపకలము. ఈవిషయమున శ్యాములకు పరిహారమును గావించుటకు నేను కానరావారు ను నీ ద్ధియగు నున్నాను. ఈ విషయమున మాకు సంపూర్ణమగు సానుభూతి గలదు. త్వరలోనే సమావేశము గానున్న రొండు పేరిలి సభవారువారు నున్నారు. వారు ఈవిషయమును సంతృప్తిరముగ పరిష్కరించెదను. గాంధీమహాత్ముడు మహమ్మదాలీగారికి వ్రాసిన లేఖ యందు హిందూ మహమ్మదీయులమైతర తన తీవ్రతనుసరిప నొస గెడిని దెలిపెను. ఈమహాసమస్యను పరిష్కరించుటకు చాల మంది మహాపురుషులు ప్రయత్నించిరి. కాని గాంధీమహాత్ముడొక్కడు మాత్రమే మహమ్మదీయనింపనామున, హిందువుల సాధు స్వభావయుగ గోవును ఒక్కచోటికి దీసికొన కాగలిగెను. కాని అది చాలస్వల్పకాలము మాత్రమే నీలచెను. గాంధీ గారిని ప్రభుత్వమువారు నిష్పాదించియొందెని యెడల, చాల కాలమునకు పూర్వమే, హిందూ మహమ్మదీయ మైతర కాత్వతముగ స్థిరపడిపోయెడిదని క్షమా యభిప్రాయము. మహమ్మదీయ సంఘాభిసాయమును గమనించుటకు శ్యాములగు వృద్ధులు పూర్వకు ప్రయత్న మొనర్పబడును. వాకు హిందూమతము నందు గాఢమగు విశ్వాసముగలదు. వివస మహమ్మదీయ మత ముయెడల గౌరవమున నన్నివ్యయను గెలువవలెను.
దొరస్వామి అయ్యంగారి వాక్యముల గురించి నుడువుచు, శాతన దక్షిణమున మద్రాసునండి కచ్చుకుచే ప్రాతినిధ్య విభాగములయొక్క ప్రాతినిధ్యమును వారుగ గమనింప నేరడయ్యెనని మోతీలాలుగారు నుడివెరి. ఈ విషయమే, ఉత్తర హిందూస్థానమున హిందూ మహమ్మదీయ కలహములకు గారణము. ఇట్టి విషయములను ఈ సభవారు చర్చించి పరిష్కరింపవలెను. ఈ సమస్యను పరిష్కరించుటకు యత్నించుటకు ప్రభుత్వమువారు. జేతములొని వివిధసంఘములవారి అన్వేషణ మొక్కటియే ఈ సమస్యను పరిష్కరింపవలదు. ఈరెండు సంఘముల సభ్యుల వివాదముల పరిష్కరించుటకు ప్రభుత్వమువారు లేమైన కావలసముల నొసర్పిరా యని యాకూలుగారు నిన్ను శ్రద్ధించిరి. ఈవిషయమున యాకూలుగారితో నేకీభవింకలమున. ప్రభుత్వమువారి విషయములలో భాగనముల నొసర్పకుండుటయే మేల య్యెను.**

బెంగాలు శాసనసభ

మంత్రులలో విశ్వానరాహిత్యము

తీర్మానమును నిరాకరించినందుల కధ్యక్షుడు
కారణముల దెలుపుట

కలకత్తా, ఫిబ్రవరి 19:— బెంగాలు శాసనసభ ధ్యక్షుడు గా. హెచ్. ఇ. ఎ. కాటన్ గారు, 72 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు ప్రకారము, మంత్రులయందు విశ్వాసము లేదను తీర్మానము నుప పాదించెదనని ఒక కృతాజ్ఞపత్రమును నోటీసు నొసగి దానిని నిరాకరించినందులకు కారణముల దెలుపుచు నొక ప్రకటనను గావించెను. అందిట్లుగలదు.

నోటీసు నొసగినందుకు ఒక స్టాండింగ్ ఆర్డరు వాదా రముగ దెలిపెను. అందుచే నది, భారత ప్రభుత్వ చట్టము క్రింద నేర్పరుపబడన నిబంధనలకు వ్యతిరేకముగ నుండజాలదు. ఈ శాసనము క్రింద నొసరబడిన నిబంధనలలో వివరింపబడిన విషయములను చేర్చించుటకు కొన్ని నిబంధనల నేర్పరుపకలేననియు, ఆ నిబంధనలను మార్పుటకు స్థానిక శాసనసభకు హక్కు లేదనియు శాసనమున గలదు. 22 నిబంధన ప్రకారము అందు దెలుపబడిన కారణములచే నేదేని తీర్మానమునై చర్యను నిరాకరించుటకు గవర్నరున కధికారముగలదు. ఈ అధికారము శాసనమున నొసగబడినది. అందుచేనే స్టాండింగ్ ఆర్డరును ఆయధికారమును తీసివేయజాలదు. అందుచే 72 వ స్టాండింగ్ ఆర్డరు, గవర్నరు ఉప వ్యాసములోని వివాదాస్పదమగు భాగములపయి చచ్చజేయటకు వర్తింపవలెదను. అట్టి గావనో అధ్యక్షునివ్యాగ గవర్నరునకు సందేశమును పేరట, గవర్నరు 22 నిబంధన ప్రకారము తన అధికారమును పయోగించి నకకాశము లేకుండ నొసర్చి వివాదములు గల ఏ విషయమునయినను చర్చింప వచ్చును.

ఈ విషయమున పార్లమెంటరీ ప్రాంత దారులు ననుగరించుటకాని, వానిని అనుసరింపక పోవుటగాని ఏమియు లేదు. గవర్నరు ఆదర్శమును సంపాదించుటకు, తగు సమయములకు, ఆవకాశములను దొరకగలవు. ఇందుకు చాలమార్గములు గలవు. మంత్రులనుపాదించు బిల్లులను గాని తీర్మానమును గాని నిరాకరింపవచ్చును. వారిజేతనములకు గ్రాంట్లు గోగునవ్వను వానిని నిరాకరింపవచ్చును. గ్రాంట్లు రాబోవుమాసమున చర్యకు రానున్నవి. మంత్రులచర్యలలో నీటివలజరిగినవియు, ప్రజాశ్రాముఖ్యము గలవియు నగు విషయములను చర్చించుటకు చిచ్చ వాపి యుండవలెనని ప్రతిపాదనను జేవచ్చును. మంత్రులొద్దకు కార్యములలో నొకదా విషయమై తీర్మానమునకు నోటీసునొసగి, అచట యెరుపబడినయెడల బాలట వేసి దానిని చర్చింపవచ్చును. అట్టి తీర్మానము ప్రభుత్వమువారి కిచ్చునైయు ముందలెను గాని, సరాసరి గవర్నరున కొక్కసకే సంబోధించి యుండరాదు. అ (ప్రె)

జాతీయపక్షమువారి వైఖరి

సప్లి మెంటరీ గ్రాంటులను ఆమోదించెదరా?

ఢిల్లీ, ఫిబ్రవరి 19:— నేటికినను సామాన్య శాసనసభ సమావేశము ముగియగానే నూతనముగ ఏర్పడిన జాతీయపక్షము (నేషనలిస్టు) వారి సభ జరిగెను. 20 వ తేదీన సప్లి మెంటరీ గ్రాంట్లు ఆమోదించబడును. అప్పుడు ఈ పక్షమువారు అతలం బింపవలసిన విధానమును నిర్ణయించుటకై ఈ సభ జరిగెను. సభ వారు ఏదియును తీర్మానించినో తెలియదు. కాని స్వతహాసాతీ తీర్మానము విషయమై అలోచించుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారికి కొంత ఆవకాశమిచ్చుటయననయు, ప్రభుత్వమువారి దృష్టి మారకుండ ప్రతిభుటనము మార్చి వెలలో ప్రారంభింపబడవలయుననియు లేపు సప్లి మెంటరీ గ్రాంట్లను వాటి గుణగుణములను కట్టి ఆమోదించవలయుననియు సభయందు తీర్మానింపబడినట్లు ఊహింపబడుచున్నది.

అఖిలభారత అంజుమానీ తారకీరవమ్.

11 వ వార్షికోత్సవము.

అమృతనగర ఫిబ్రవరి 18:— సుశాన్తుర్యయల అఖిల భారత అంజుమానీ తారకీరవమ్ యొక్క 11 వ వార్షికోత్సవము ఫిబ్రవరి 23, 24 తేదీలయందు యిచ్చు జరుగును. శాంతి యువత్రులకు శ్రేణు మిసారియట్లగు అధ్యక్షుల కహింతుడు (అ. ప్రె)

ఒక స్త్రీన రెండు చేయుట

కొంతమంది సిక్కులు రక్షించుట

ఆమె తిరిగి పోలీసువారిచే పట్టుబడుట,
అమృతనగర, ఫిబ్రవరి 16:— సియాల్కా టు సోలీసు వారిచే వెయ్యేడుమన్న ఒక స్త్రీ కొన్ని దినములకును అమృత నగర జైలు సరిహద్దులలో ప్రవేశించెను. ఆమె వెంటబడిన ఒక సబయినస్పెక్టరు తుదకామెను అరెస్టుచేయ గలిగెను. కాని ఆమెను టోంగా వెళ్లించి తీసికొని పోవుచుండగా కొంత మంది సిక్కులు లాటీంగు మొదలగువానితో గుర్తులు వెక్కిరిచి ఆమెను పదిలివేసి వలసనియు లేకన్న వానిపాణముల తీయబడుననియు చెప్పి గలు యనస్పెక్టరును బెడదించిరి. గలు యనస్పెక్టరు కొన్ని గుడ్డను గాలిలోకి వదిలి, వారికొంచె ముగా గాయపరచి గుర్తులెట్ట జూచెను గాని తుదకు ఆ సిక్కులు స్త్రీ వెత్తుకొని పోపోయిరి. అచటకున్న పోలీసు వారి యొకమఱువై పోర్టు చేయగా ఖాక్ ఖు - బ్ అ - లీ ఖాను ఎ. ఎన్. పి. గారు ఆ గుంపును తిమి దొంగలకు ఆ స్త్రీనినూడ పట్టుకొనును. (అ. ప్రె)

ఇంకొక అకాలిజత

1000 మందిని మరల జయిటోకు

పంపించుట కేర్పాటు

ఇప్పుడు జయిటోకు కెల్లిన 5.0 మందియును అచట అఖిల పాతమును సాగించవలసినపోయినవో మార్చి వెలలో మరల 1000 మందిని సంపుటకు ఏర్పాటు జరుగుచున్నది. ఆయా జిల్లాలలోని అకాలిజతలు కాలి. దేను బ. బ. లకు (ప్రజలకు బోధించుచు మార్చి వెల 21 వ తేదీకి అధ్యక్షులకు జర తలెనని వారికి వర్తమానము పంపబడినది.

కలకత్తాలో చావ బాబా అరిజులో 15 ఏడ్లు కలు నుగల ఒక హిందూ బాలిక శామెయింటనే ఎడలో కథిం రి. ఒక సిక్కు పర్యటించే యాదారుని కృత్యము నొనరించెనని తెలి యుచున్నది. (అ. ప్రె)

హైదరాబాదులో మహాత్ముని

విడుదల ఉత్సవము

శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కుమార్తె ఏర్పాటు మహాత్ముని విడుదలచేసినందుల కుర్చున మోరించుట కుగాను శ్రీమతి సరోజినీదేవిగారి కుమార్తె దక్కను హైదరా బాదులో నిన్న (18 వ తేదీ) సాక్షుంకాల మొకసభను ఏర్పాటు చేసెను. ఆ సభకు 20.00 మంది కచ్చిరి. వామనశాయకు గా రధ్యక్షుడినొనెను. చాలమంది యువవ్యక్తింబిరి. చాల తీర్మానము లామోదింపబడినది. అ. (ప్రె)

డాక్టరు నల్లూగారు కమిషన్

కావలెనని కోరుచున్నారు

కమిటీవలన లాభము లేదు

అలహాబాద్, ఫిబ్రవరి 17:— రీడకు ప్రెసిడింట్ కో మాట్లాడుచు 46 లేజరుమందుకు సుఖాగారు రాజ్యాంగ విధానా భివృద్ధినికై కమిషను నొక దానిని ఏర్పాటు చేయమని తాదులు ఒత్తిడిచేయకలెని చెప్పుచున్నారు. అక్కియల్ కమిటీ వలన విశేష ప్రయోజనములేక. కమిషనువలన ముఖ్యముగా ఆ కమిషను ప్రస్తుతము యుగ్గాందునం యన్న ప్రభుత్వమువారిచే నేర్పాటు చేయబడినట్లయిన విశేష లాభముగలదనని వీరు తలంచుచున్నారు. (అ. ప్రె)

సరిహద్దు దొమ్మి

ఎదిరించినవారు ముగ్గురు చనిపోవుట

ఫిబ్రవరి 18:— తేదీన టాంబుకు పశ్చిమమున రి ప్రెక్షమర ములో ప్రయాణము జేయుచున్న ఒక లాట్టికు కళిందచే తా కలదెను. భిట్టాన్నీ భద్రగౌన్ విగాను దొంగల తెడికొచ్చి పోట్లాడుటలో రి గురు చనిపోయిరి. ఇద్దరికి గాయములు కలిగెను. తొంగలలో ఒకరికేరము చెయక జక్కెను. మరియొకరు జరిపోయినట్లు సక్కెను (అ. ప్రె)

మైసూర్ శాసనసభ ఎన్నికలు

బెంగుళూర్ నగరపు ఎన్నికలు

21 బి. కే. పీ ఫట్టన్న కెట్టిగారు 1428 వోటు
సీ. యె. కరసింహయ్యగారు 919
మొదలియార్ గారు 118
సీ. అబ్దుల్ రీగారు 105
డి. బి. ఫట్టన్న కెట్టిగారు 7020.

ప్రెసిడిసభ ఎన్నికలలో పోల్లొన 16 గురిలో ఈ క్రింది నలు గురును జయమొందిరి.

జీ. పరమేశ్వరయ్యగారు	వోటు	774
బీ. బి. బయ్యన్న		724
గోపాలస్వామయ్యర్		722
యెం. పి. సోమశేఖరరావు		680

అంతర్జాతీయ పోస్టల్ మహాసభ

ఢిల్లీ, 16 ఫిబ్రవరి:— వచ్చే అంతర్జాతీయ పోస్టల్ మహాసభ జూలైలో సాల్ పోలోలో జరుగును. పోస్టు అండులెల్లి గాపు డై క్లక్షు జె. జి. అట్ క్లక్షు గారు హిందూజేశ్ కెటిసిధిగా కెల్లొనును. పి. యం. చాక్లెట్ గారు కార్యదర్శిగా నుండును.

బోర్డు గజదొంగ

చివరకు బాబరుదేవాను అరెస్టుచేసిరి

గుజరాతు మ దలమున మహాసభదర మొనరించుచు పోలీసువారిచే ప్రయత్నించుచు దిక్కుకుండ నింపవరకును రిప్పించుకొనుచుండిన బొబరుదేవా యను గజదొంగను పోలీసు వారు పట్టుకొనిరి. 2 రోదా సంస్థానమున పదా తాలూకాలో జిల్లా పూయలో చోటాలాటగాని యం. యెం. దొంగ తింజు చేయుటకు జేవాయును మరి సంజురును యొనెల 17 వ తేదీ ఆదివారమునాడు గా తి అట కేగిరి. ఈసమాచారము తెలియ గానే పోలీసు కమిషనురు ఖుజగే, నాయబు భోజుదారు వావాడే నూనెత్తెంటు పార్టికె గార్లును మరికొందరు పోలీసు భిటులును అచట కే ఆ స్థితికమున శాదొంగలవైదేరి. ఒక అరగంజు వ టు దొంగ లకును పోలీసువాడిని పోరాటముజరిగినది. చికిరు దొంగ నుదొంగపోలీసువారు అరెస్టుచేసిరి. రెండు పక్ష ములవారును తుపాకులను కాల్చుకొనిరి. అందువలన వావాడే గారు మృతివొందిరి. (అ. ప్రె)

భూకంపము

కీర్ణులో సాధారణమును తీవ్రతతో భూకంపము జరిగెను.

లాహోర్ మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

అబ్దుల్ అజీజ్ య. యెల్. సీ. సర్కార్ మొహిడీక్ మ, మార్షి. లాం మొహిడీక్ గార్లు 25 వ ఫిబ్రవరి జరుగనున్న మ్యునిసిపల్ ఎన్నికల అక్రమమైనవియు జయగదగనియు షిటివికె కెట్టిరి. షిటివికెమిషనురుకు ఇంటరిం టెంజెంక్ ఏ. సీ యెం. యెం. కె. టుకే తెంపవలె నియు 20 వ తేదీవరకు అన్ని చర్యలను నిజపరలెనియు సభ జడ్జి ఉత్తర్వు వొనగెను.

నో టీ సు

ఎంపైర్ ఆఫ్ ఇండియా రైఫ్ అస్సెస్మెంట్ కంపెనీ లి మి టె డ్

మొత్తస్త్రీనివాక అందుకొనెనె లిమిటెడ్ (మిప్టర్ ఎం. కె. శ్రీనివాసన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టరు) వారిని మద్రాసు నందు మానుఖ్య ఏకంటు పదవివండి తొలగించిన తరువాత మేము మద్రాసు, బాన్స్ వోలలో, వెకండులెను లీవియండు, నెం 9/10 య భవనమునందు మాత్రాంచి అఫీసును 18-2-24 వ తేదీనండి ఏర్పాటుచేసియున్నాము.

ఏజెట్లు, కన్ వార్డు మొదలగు వారి:దరు ఈదిగున చేబాలుచేసినవారికి తక్షణమే ఉత్తరములు (వాసిలేజుకోన కలెకు.

సాలిసిహోల్దరు లందరునువారి ఏమియునులను బొంబాయిలోనున్న హెడ్ అఫీసుకు మనియాద్దరు చేయవలెను. లేక కాన్స్టెబు, రిపాలిటె నెం 289 య, మద్రాసు అను విలాస నునకు వండి ఉత్తరములు వ్రాశవలెను.

అల్లంబూరాచా అంతు కో., మేనేజరు, బొంబాయి.

Allum Bharucha & Co., Managers,
Head Office: 11, Elphinstone Circle, Bombay;

దేశ వార్తలు

పలాటి నేటు

ఈ సెప్టెంబరు ప్రభుత్వ మంత్రిమండలి. నూతన ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు ముత్రమండలి 2 క సంఘము చేర్చబడింది. ప్రజల సంతోషమును కల్గించుటగాను. బరికెడిమి బాబూ అని ప్రజలు సంబోధించుచున్నారు. కాని జరల యువదత్తము లేకుండా కర్మచూ ఏదో ఒక ప్రభుత్వము చేర్చబడుట ఇట్లదే ప్రయత్నించబడుచున్నార.

మిత్రమండలి ప్రత్యేక అధికారులు స్వేచ్ఛకు ప్రవేశించుటకు కా.తి ఏర్పడినది. ప్రజలందరూ సమ్మతిగ ప్రవర్తించవలెనని ప్రకటించిరి. అల్లంబు బాబుగారి కరి శిక్షలను విధించినవని వరల అల్లంబు లేకడ సక్రమపరిస్థితులు ఏర్పడు నకుకొనుచున్నారు.

ప్రారంభ ప్రభుత్వోద్యోగులు విడుదలజేయబడిరి. అసలు ఒక ప్రభుత్వము నేర్పరచుటకు జర్మన్ ప్రభుత్వముకాతొ రాయబారములను జరుపుచున్నారు. పలాటి నేటులో సెపరేట్ టిబ్బల కందరిని నిరాయుధులుగ చేసెదరు. రాకపోకల నిరోధములు తొలగించబడును.

పలాటి నేటుకు ఎన్నుకొనబడిన రాష్ట్రీయ గణపతిచే తాత్కాలిక ప్రభుత్వము నేర్పాటుచేయుటకు బహిరంగ స్థాని కాధికారులతో ఏర్పాటుజేసిరి.

ఇంతకన్నా ఇంకాలో వెన్నుపోట్లను ప్రజలెట్లు సాధ్యపడదని.

న్యాయాధ్యక్షుల జవాబుకు ఋణము అనుకొన్నదని కంటే ఎక్కువ తొరికెను.

టుంటుభామక సమాధులనుగూర్చి కమ ధర్మమును కర్వ హించెద మని ఈజిప్టు ప్రభుత్వమువారు తెలిపిరి.

ప్రస్తుతం కమద్రము పొంగుటకు మెయిలు స్టీమరు 12 గంటలు ఆలస్యమైనది. నీరు తొలగు ప్రచేసించెను.

చీనాలోనున్న విదేశీయులు

లాడక్, ఫి.బి.వె. 17:—రా.తి 10-29. టెంగుయాని యింగుగారు బాబుగారు కార్యాలయమున కేగి అమెరికా రాయబారితో విచారణించబోయెను. ఇతనితో దాక్టరు గెయిర్ అను అమెరికన్ మన బోధకుడు చుట్టూ సాయుధులైనవలె వెంటాడు ప్రదర్శనమీద నిలుచుండి అతనితో మాట్లాడుచుండగా కండ్లు తెరిచివచ్చి దీపములతో బండిని నడిపించిరి. ఈ రెండు వనములు చీనా ప్రభుత్వ నిబంధనలకు విరుద్ధమగుటచే చీనా పోలీసువారు బండి వాళ్లు చేసిరి. కాని వైద్యులు కిస్తాల్తో పోలీసువారినిగొట్టి నిర్మూలన చేయుచుండగా ప్రమాదకరముగ బండితో కుద్రపెట్టిపోయిరి. దీనివలన సంచలనము జరుగుచున్నది. విదేశీయులు భయపడుచున్నారు. చీనా ప్రభుత్వమువారు ఇట్లు జేయుటకు కలవరపడుచున్నారు. ఈ విషయమై నివేదిక మును కరయారు జేయుచున్నారు.

రాజద్రోహము

రాజద్రోహమునై ఇండియాలో ప్రస్తుతము 30 మంది వరకు చెబుటకుండు చున్నారనియు సంయుక్తపరకణాలలో 70-90 మంది రాజకీయ అందోళనమునకు బంధీయగు నున్నారని యు 1818 సంవత్సరపు మూడవ నిబంధన ప్రకారము 28 గ్రూపు ప్రజాసముదాయములను దీనితోబాటు ఇంకొక కేసుమంది మహిళలను చెబుటకుండు గలరనియు కామన్వెల్త్ లో తెలియజేసిరి. ఇందులో అకాలీ అందోళనమునకు క్షీణింపబడినవారు విచారణలోనున్నవారు తేరరనిరి. నీరు 120 మంది విచారణలో నున్నారు. 180 మంది క్షీణింపబడిరి (నీలోను వైపు)

మద్యపానవిషేషమును జేయుచువారు వారి క్రతి కూలుకు పోలాడును ఒకరివైకొకరు గొప్పగా ఆదాని పోవునెట్లుగ గ్రీనుగాంకి కలలో దెప్పి తగిలెను.

కాల్మిపోయూ స్ట్రాడర్డు ఆయిర్ కంపెనీగారినుండి ఎక్కువలకు చురుగునలను స్వాధీనము చేకొనుటకు సెనటు వారు జేసిన తీర్మానమును రిక్రెడిటిటివు కమిషన్ రంగీకరించిరి.

బ్రిటిషు సామ్రాజ్యమును క్రమక్రమముగా చాల బాగుగ జరుగుచున్నది. అందఱును క్రొత్తాభివృద్ధి పనిచేయుచున్నారు.

మదరాసు నీటిపారుదలవిల్లు

ఫోర్టు సెంటుబార్జి గెజిట్టు

(గతసంచిక శేషము)

5 వ అధ్యాయము

నీటిపారుదల గురించి

42. (1) ఏదని నీటిపారుదల లేక మారుగునీటి కనుండి నీరు కరఫరా చేయబడుచున్నట్టి లేదా నీటిపారుదల కార్యముల నిమిత్తము ఉపయోగింపబడుచున్నట్టి యాద్రు భూమిమీదను ఒక వన్నును విధించుట గవర్న మెంటువారికి చట్టసమ్మతమై యుండవలెను.

ఒక నీటిపారుదల లేక మారుగునీటి కనుండి నీరు, అట్టి నీరు, సరాసరి ప్రతి మాము మూలమునగాని లేక అన్యవిధముల ప్రవాహము మూలమునగాని, లేదా ప్రక్కనున్న భూమిమీదగాని భూమిద్వారాగాని ఊట, కాలుట, నదియుట మూలమునగాని, పొగుబడి క్రందమున్న ఏభూమిమీద నీటిపారుదల చేసినపు డెల్ల, లేదా ఒకజలాశయము లేక కాలువలోనికి ప్రవహించియు తరువాత అట్టి భూమిమీద పంటలు లాభకరముగను కాని అనవరములకు చాలియు నుండునపు డెల్ల, నీటిపారుదల కార్యముల నిమిత్త ముపయోగింపబడినట్లు భావించబడవలెను.

అయితే (ఏ) అట్టిభూమి ఒకపంట డెల్ల భూమిగా రిజిస్టరుచేయబడి, నీటిపారుదల చేయబడిన రెండు లేక ఎక్కువ పంటలతో సాగుచేయబడిననైతే కప్పు, పల్లంబుగా రిజిస్టరుచేయబడిన గవర్న మెంటు భూమిమీదను,

(బి) 116 సెక్సును ననుసరించి వినియోగింపబడిన నీరుతో నీటిపారుదల చేయబడిన ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీదను,

(సి) అట్టి పన్ను చెల్లింపవలసినరేకుండ గవర్న మెంటు వారివలన ప్రత్యేకముగా మినహాయించబడిన భూమిమీద అట్టి మినహాయింపు వ్యాపించుమేరకును,

(డి) భూస్వామియైన, గవర్న మెంటు వారును నీరును అట్టి తోడివాటావారుగా భూస్వామికి వాళ్లుగల సరఫరాను మించుటకు, కలెక్షను ఒక కర్నునుండి నీరు పారుదల చేయబడిన ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీదను,

(య) అట్టి నిర్ణయము నుండి పన్ను లేకుండ నీటికి వాళ్లుగల పంటల సాగుకంటే యెక్కువకు లేదా అట్టి నిర్ణయమును బట్టి పన్నులేకుండ నీటికి వాళ్లుగల పంట ఒక మెరుగుపడగా యెక్కువకును ఒక పల్లపు పంటకు సరఫరా చేయబడిన లేదా ఉపయోగించబడిన నీటికి కేసు 54 క సెక్సునయొక్క (2) క గలు సెక్సును ననుసరించి పన్నులేకుండ ఉపయోగము నీటిపారుదలకు వాళ్లు కలిగియున్నట్లు తీర్మానింపబడినట్టి లేదా తొలి విషయమున గలదు సెక్సునయొక్క (3) క గలు సెక్సును ననుసరించి కర్నును కేసు 54 కెలో అట్టి ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీదను,

అట్టి పన్ను విధియును విధించబడునది.

(2) వై నిబంధనలో ఏమి చెప్పబడియున్నను దానితో నిమిత్తము లేకుండ, ఎన్నడైనా ఒక క్రొత్త ఇంకొకవను కుర్చు గవర్న మెంటువారివలన కట్టబడిన యెవల, లేదా ఒక వాచ్యుతరగతిలో జేప్పబడవలసినట్లు ఒక ప్రారంభ అభివృద్ధి చేయబడినయెడల, గవర్న మెంటువారు సెటిల్ మెంటు తరగతులను మార్చి, గవర్న మెంటు కెక్కులలో జల్లులుగా తరవా చేయబడి రిజిస్టరు చేయబడిన భూమిమీద వాస్తవము విధింపుక లేదా, సదరు సెక్సునయొక్క (ఇ) క్లాజునుబట్టి పన్నులేకుంట ఉపయోగము నీటిపారుదలకు వాళ్లుగల ఒక ఎస్టేటులోని భూమిమీద నీటికి ఒక చార్జిని విధించవచ్చును.

(3) ఏదెవల ననుసరించి, ఏ కేట్ల చొప్పునయు ఈ సెక్సును ప్రకారము పన్ను విధించబడవలెనో ఆధులకు కేట్లను గలన్ని మెంటువారు అప్పుడప్పుడు విధించవచ్చును మిగిలి విని భూమిల నీటిపారుదల లేక మారుగునీటి కనుట లేదా వివిధ ప్రకారముల వివిధములైన కేట్లు విధించబడవచ్చును.

(4) ఈ సెక్సును ననుసరించి రివలన్య పన్ను, నీటిపారుదల జరిగిన సంవత్సరము తరువాత కచ్చు రివెన్యూ సంవత్సరము యొక్క అంతమునకు పూర్వము ఎన్నడైనా విధించబడినట్లు యుండవలెను. కచ్చు రివెన్యూ సంవత్సరము జూను నెల 30 క లేదనిగాని లోకం గవర్న మెంటు వారివలన విధించబడవలెనట్టి ఇతర లేదనిగాని అంతముకు సంవత్సరముగా నుండవలెను.

43. (1) ఒక ఎస్టేటులో కేర్వబడిన భూమి గలదానిలో, 1864 వ సంవత్సరపు మదరాసు రివెన్యూ (క్లిక్కు) రాబట్టుకొనుటకు గురించిన ఆక్టులో ఏమి చెప్పబడియున్నట్లుగాని తో, నిమిత్తములేకుండ, ఈయాక్టునుసరించి రావలసిన పన్ను-

ఎ భూస్వామిగదనుండి, లేదా
బి. రయితుగదనుండి, లేదా

సి. కొంత ఒకని గదనుండి, కొంత రెండవవానిగదనుండి, రద్దయింపబడినట్లు కనుగొను చేయబడ తగియుండును.

(2) ఈయాక్టు ననుసరించి ఒక భూస్వామివలన లేదా రయితువలన చెల్లింపబడవలసిన మొత్తము ఆభూమిలో వానివాళ్లుగలమీద క్రమము వాళ్లుగల నందవలెను

(3) ఏక ప్రాప్తుకు (ఒకపంటకు) బట్టియైన నీటిపన్ను చెల్లబడి కనుగొను భూస్వామికిని రయితుకును గల స్పష్టమైన లేదా ఉద్దేశించబడిన వాళ్లుగలను వాళ్లుగలను ఈఆక్టులోనున్న జేదియును వాదించబడవలెను.

44 ఈయాక్టునుసరించి విధించబడిన నీటిపన్ను కేట్లను క్రొత్తయి ఏవ్యాజ్యములు లేక జరఖాదును నివిలకోర్టు ఏది యాను విచారించబడవలెను.

45 వలన నీటిపారుదల చేయబడవలసిన భూమిలమీద ఒక ప్రత్యేకమైన స్పష్టము చేయబడిన కేట్లు చొప్పున నీటిపన్ను చెల్లింపబడుననై నీటిపన్ను కలెక్షనుచేసిన నైతే, బహుళః ప్రతి ఫలవాదకముగా నుండవలెనై లోకం గవర్న మెంటువారికి కను పడునపు డెల్ల, కలెక్షకుగాని, యే యితరము పూర్వముగాని అసనిని కిట్టించుటకు, అభివృద్ధిజేయుటకు లేదా భరించుటకు పూనుకొనుట అనేకతీరిమగునా కాదా యను విషయమును విచారణ చేయుచుని లోకం గవర్న మెంటువారు ఉత్తరువు చేయవచ్చును.

46. విచారణచేయుటకు నియమింపబడిన కలెక్షరుగాని, ఇతర జరిషిగాని, ఏసలమందు ఏ లేదని (ఆ లేదీ అట్టి ప్రకటన లేదీ తరువాత ఆరునది లోకం గవర్న మెంటు యుండవలెను) ఆవిచారణ జరుగనో అసలమందు, లేదీ స్పష్టమగుచుండ గలబా భూమిగల గ్రామము లేక గ్రామములలోను, నిర్ణయించబడవలెనట్టి యితర విధములను ఒక నోటీసును ప్రకటింపవలెను. ఉద్దేశించబడిన నిర్ణయము, అభివృద్ధి లేదా సంరక్షణ, నీటికి సంబంధించిన సామాన్యపు స్క్రీము (కలెక్షన్) కన్ను, తగులుబాటు అయే మూ.భవనములకై లేదా తడవతడవగా చేయవలసిన యుండు ఖర్చుయొక్క అంచనానున్న, స్క్రీమువలన లాభమును పొందవల (ఇటుకలువారి లాభముపొందిన ప్రకారమున చెప్పబడు) ప్రకారములను లాభమును పొందిన ప్రకారములలోగా నుండు భూమివిషయమును విధించ నుద్దేశించబడిన నీటిపన్ను కేట్లనున్న అట్టి కేట్లు ఏ కాలమునెవరకు మార్పుపడవలెనో ఆ కాలమునెవరిగ్ని అనోటీసు విడిచి, అట్టి భూస్వామిలను నోటీసులో విధించబడిన లేదనిగాని తీర్మానముగాని వారు చేయవలసిన ఏవైన ఆక్షేపణలను లేదా సలహాలకు దాఖలు చేయుటకును, విచారణ జరుగుటకు నిజమింపబడిన లేదీ అట్టి ఆక్షేపణలను లేక సలహాలను బలపరచు సాక్ష్యమేదైన ఉన్న యెవల దానిని చూడవలయును కొరకలెను. ఆ నోటీసు యొక్క కచ్చులోని లాభముపొందిన ప్రకారములలోగానుండు భూమిలస్వామిలని తెలియబడిన లేదా నమ్మబడిన యావత్తుండి మనుష్యులకును గూడ స్వయముగా అందచేయుట మూలముగా గాని, లేదా మనుష్యుల సంఖ్యనుబట్టి లేదా ఏ యితర కారణమునుబట్టియైన అట్లు అందచేయుట సాధ్యముకావచ్చును, ప్రతి సందర్భములోను కలెక్షన్ నిర్దేశించవలెనట్టి విధనము గాని అందచేయబడవలెను.

వివరము:—ఈ ఆధ్యాయములో 'భూస్వామి' అను మాటకు (1) రిజిస్టరు చేయబడిన హోల్డర్లు (స్వామ్యుదారులు), (2) రయితులు, కచ్చు (3) 1908 వ సంవత్సరపు మదరాసు ఎస్టేట్ ల్యాండు ఆక్టులో నిర్వచించబడినట్లుగా భూమి విషయములో అట్టి భూమి పన్ను ఎస్టేటుయొక్క భూస్వామి అని అర్థము.

47. నోటీసులవలన కాలపరిమితిగా విధించబడిన విధమున ఏదీ ఆక్షేపణను లేక సలహాను చేయుటకు తప్పిపోవునట్టిగాని లాభముపొందిన ప్రకారములలోగా నుండునట్టిని క్రతి భూస్వామియైన ఉద్దేశించబడిన స్క్రీముకు వాని సమ్మతిని ఇచ్చి యాన్నట్లే భావించబడవలెను. (సశేషము)

బాల్లి రోడ్ ను ప్రస్తావించి

కలెక్షన్, 18 ఫిబ్రవరి:—బిట్టును క్రమపుకారి వార్యు నేడు కలెక్షన్ లోకం మొదటిదను ప్రమాదికాను (పొరంభము జేసిరి. దీని బాల్లిరోడ్ ను ప్రస్తావించి అని యుండును. (క. వె)

శుక్రవారము, ఫిబ్రవరి 15:— రూరపు ప్రక్కల గ్రామీణుల
చేత జరిగిన దుర్ఘాటము (15 వ తేది) కొలంబో
నందు ఎన్. ఎస్. మెదోసా స్త్రీయచో బయలుతేరిరి. కల
కరావ 22 తేది కావలసి యున్నది.

కర్మదశి

నెల్లూరు

(స్వకీయ విశేషం)

కాంగ్రెసు ప్రచారము

ఫిబ్రవరి 17-వ తేదీన ప్రారంభమయిన కాంగ్రెసు ప్రచారము జిల్లాను దంతము తీరముగనే జరుగుచున్నది. ప్రచారకులు నియోజకవర్గముల నెడ శ్రద్ధవహించి పని చేయుచున్నారు. గ్రామాదులందు ఖద్దరు ప్రాముఖ్యతను గూర్చి బోధించి, రాటుముల పెట్టించి, యేనులు, దూది, కడుళ్లు మున్నగు వానిని విక్రయించుచు కాంగ్రెసు సంఘము లనుస్థాపించి సభ్యులను జేర్చుచున్నారు. వీలగు ప్రదేశముల యందు కాంగ్రెసు సంఘమువారు జాతీయపాఠశాలలను స్థాపించి చిత్తుగ విద్యను గలపుచున్నారు.

కావలి తాలూకా సంఘము

కావలి తాలూకా సంఘమునకు శ్రీయత గుంటూరు జెంకటసుబ్బయ్యగారు ప్రచారము చేయుచున్నారు. వీరు కావలి యందు ఈనెల 1, 2 తేదీలందు కావలియందుండి, కాంగ్రెసు సభ్యులను జేర్చుచు, సభ్యత్వ రుసుమును నసూలు చేయుచుండిరి.

ఈనెల 5 తేదీనందు శ్రీ గుంటూరు జెంకటసుబ్బయ్యగారు ఆల్లూరు గ్రామము చేరి యచట మహాత్ముని విమలవార్త గందజేసి గొప్ప యుత్సవమును జరిపించిరి. అటుతరువాత కావలికి వెళ్ళి యచట ఖద్దరు విక్రయమును చేసిరి. ఒంగోలు జాతీయ వస్త్రాదులను వారియొద్దనుండి కొన్ని వస్త్రములను స్వయముగా వెళ్ళి గొనుగోలుచేసి, తేల్చి ఖద్దరువస్త్రాలయములకు జేర్చిరి. ఈ వస్త్రములను ప్రదర్శించుచు గ్రామములందు విక్రయించుచున్నారు. సతీయు ఈనెల 9, 10 తేదీలందు బ్రాహ్మణకాక గ్రామములకు వెళ్ళి యచట శ్రీ ఓరుగంటి రామచంద్రయ్యగారి యేతెంటు గారిచే తయారుచేయబడువస్త్రములను, మగ్గములపై నేయరుతులను వైచైయేతెంటు శ్రీయత కిష్టిపాటి సుబ్రహ్మణ్యంగారు కను యింటియొద్దనే పడుగులను నానబెట్టి సాలివాండ్ల కిచ్చుచుండిరి. వీరు మగ్గములయొద్ద జాగ్రత్తగా పనిచేయుచుండుటచే శ్రీ కేమాత్రమును నవకాశములేదని తెలుపుచున్నారు.

వైద్య శాఖ

కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘము తరపున నొక పంచమైద్యకాలను కూడ శ్రీయత జేతట్ల రంగయ్యగారి సహాయమున స్థాపించిరి. పరిసర గ్రామాదులను మునునూరు, సర్వాయపాలెం, కావలి, మొకటేనుపాలెం, చెయగూని పాలెం, మన్నెంపిన్నె, మున్నగు ప్రదేశముల పంచములు యుప్పటికి మూడుగిరి పురుషులు, 41 స్త్రీలును, ఈ వైద్యకాలను యందు మందులను పుచ్చుకొనిరి. ఈ వైద్యకాలను కావలి ఫిర్యా కాంగ్రెసుసంఘ కార్యాలయమున నే యుంచుచున్నారు. కావలి గ్రామస్థు లెల్లరు నీ యుద్యమములకు లోడ్వడి సహాయము చేసెదరు గాక యని తెలుపుచున్నాము.

జనాభా భాజా మొహిదీగారు

జనాభా భాజా మొహిదీగారు యీనెల కొంతకాలము కందుకూరు ఫిర్యా గ్రామములందు ప్రచారము జేసిరి. అచట కాంగ్రెసుసంఘములను చక్కగ స్థాపించి, సభ్యులను చేర్చి, చందాను వసూలుచేయించిరి. ఖిలాఫతు ఉద్యమమును గూర్చి మహమ్మదీయ ప్రశ్నోత్తరముల జరిపి యుపన్యాసము లొనగించిరి. అందులకు ఖద్దరునే భరింపవలయునని గొప్పప్రబోధము గల్గించిరి. కడచినవారమున వీరు నెల్లూరునందేయుండిరి. ఇచ్చట మహమ్మదీయులకు ఖద్దరుప్రాముఖ్యతను తెలుపుచు వారి ఖద్దరుధర్మించి విశేష వస్త్రములను విస్తరింపుచు బోధించుచుండిరి. ప్రస్తుతము వీరు ఆత్మకూరు తాలూకా యందలి గ్రామాదులలో ప్రచారము చేయుటకై వెడలియున్నారు.

మహమ్మద్ రహీమ్ తుల్లా సాహెబు గారు

వీరు యీనెల ఫిర్యా కాంగ్రెసు తరపున ప్రచారము చేయుచున్నారు. మహాత్ముని విమల సందేశమునకు, జాతీయ ప్రార్థన దినమునకు జాతీయ ప్రార్థన దినమును మనీషులందు మహమ్మదీయ సమావేశములలో ఖద్దరు ప్రాముఖ్యమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. హిందువులతో జేరి కాంగ్రెసుసభ్యులను నిర్వహింపవలయునని కోరిరి.

ప్రస్తుతము వీరు నెల్లూరు తూర్పు పల్లెలో ప్రచారము చేయుటకు వెళ్ళిరి. గ్రామస్థు లెల్లరును కాంగ్రెసు సంఘముల యందు జేరి, చందా రుసుము 4-4-1 చెల్లించి, అచ్చొంటించిన రసీదులను ప్రచారకుల సంతకములతో పుచ్చుకొనెను. జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘమువారు రసీదు పుస్తకములను అచ్చొంటించి

ప్రచారకుల వెంటపంపియున్నారు. కావలి వారి సంతకములతో రసీదు లిచ్చిన శ్రీ కాంగ్రెసు సభ్యత్వపు రుసుము చెల్లించవలెను. రసీదుపుస్తకములు వలయువారు, జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యాలయము నకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును.

ఖద్దరు హాకింగు

ఖద్దరును నెల్లూరునందు శ్రీ ముత్తైరాజు గోపాలరావు గారు ప్రదర్శించుచు వీరుల వెంట తీసికొని విక్రయించుచున్నారు. ప్రదర్శించుచు నగుటకు రు 15 (పదిహేను రూపాయలు)ల వస్త్రములను విక్రయించుచున్నారు. వీరు జిల్లా కాంగ్రెసువారు స్వచ్ఛమని నిరూపించిన వస్త్రములనే విక్రయించుచున్నారు.

సత్యాగ్రహ శ్రమము

వీనాకనీ (పల్లిపాడు) సత్యాగ్రహ ఆశ్రమము వారు ప్రతి ఆదివారము నను నెల్లూరు పురపీఠములందు తమ మగ్గముల యందు తయారు చేయబడిన బట్టలను విక్రయించుచున్నారు. నిర్మాణ కార్యక్రమమున వీరు శ్రద్ధతో సాగించుచున్నారు.

శ్రీ కొండెపల్లి పున్నయ్య గారు కడచిన వారమున ఆహమ్మదాబాదు-సబర్కత్ ఆశ్రమమునకు వెళ్ళిరి. త్వలో మరల తిరిగి వచ్చెదరు.

శ్రీ ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్యగారు

వీరు నెల్లూరుపురమునందు ప్రచారము చేయుచున్నారు. ప్రతిదినమున శ్రీ వెన్నెలకంటి రాఘవయ్యగారితో కలిసి రాటుములు వీరుల వెంట తీసికొని వెళ్ళి, పురజనులకు బోధించుచు, రాటుములు వలయు వారి కెల్ల విక్రయించుచున్నారు. ఖద్దరు మంత్రమును వ్యాపింపజేయుచున్నారు.

జాతీయవిద్యాలయముల యావత్కాలము గూర్చి ప్రబోధము సలుపుచున్నారు. పంచమపాఠశాలను స్థాపించిరి. ప్రస్తుతము ఆది కలిశమహల్ సమీపమున నున్నది. ఆపాఠశాలయందు మూడు 20 మంది విద్యార్థులు గలరు. బాలికలను కొందఱు విద్యనభ్యసించుచున్నారు. ఆపాఠశాల బాలికలయందు కొందఱు హిందీభాషాభివృద్ధిచేయుచు స్వల్పముగ గలవారు, గలరు. శ్రీయత దాదె వీరపాపయ్య గారు ప్రతిదినము రాత్రి 7 గంటలు మొదలు 9 గంటలవరకు పాఠములు చెప్పుచున్నారు. ప్రత్యేక భావము నొకదానిని యేర్పరుచు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

కొ ఆపరేటివ్ సంఘము

శ్రీ వెంకటసుబ్బయ్యగారును రాఘవయ్యగారును కలిసి కొ ఆపరేటివ్ సంఘము నొకదానిని స్థాపించి ప్రయత్నించిరి. ఈసంఘము కాంగ్రెసు ఆధీనమున లేక దూర కొనుగోలుచేసి, చతుర ధరలకు విక్రయించుకొరకై యేర్పటుపబడిన, మూల ధనము రు 10000 లు. వాటా 1 కి రు 5 లు మాత్రము. ఇప్పటికి కొన్ని వాటాలు పుచ్చుకొనబడినవి. వాటాదారుల ప్రథమసమావేశ మొకటిజరిగి యందు శ్రీ కె. వి. రాఘవాచార్యులు వత్సేటి విశ్వనాథరావు గార్లు సహాయమున కార్యక్రమమున కనువగు నిబంధనలు తయారుచేయబడినవి. త్వరలో దానిని రిజిస్టరుచేయు నున్నారు. జిల్లా కొఆపరేటివ్ బ్యాంకు వారియొద్ద కొంతద్రవ్యము అప్పుగా తీసికొని దూది తెప్పించి త్వరలో పని ప్రారంభించెదరు. పురవాసులు, ఉద్యమాభిమానులు తమ శక్తి కొలది వాటాలను పుచ్చుకొని యు, యితర వాటాదారుల చేర్చి యు తగుసహాయము చేయ వేడుచున్నాము. పంటకాలములో జాతీయతయే దూది కొనుగోలుచేసి నిల్వచేయుటకు యత్నములు జరుగుచున్నవి. ప్రతి గ్రామమువారును ఇట్టి సంఘము లేర్పవ ప్రయత్నములు చేయవలయునని యిత్నించుచున్నాము.

నాయుడుపేట-తుంటూరు జాతీయవిద్యాలయము

శ్రీయత తలపూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు నాయుడుపేటకు సమీపమున నున్న తుంటూరు గ్రామమున జాతీయపాఠశాల నొకదానిని స్థాపించియున్నారు. ఈపాఠశాలయందు ప్రస్తుతము 10 విద్యార్థులున్నారు. విద్య జాతీయపద్ధతులపై నేర్పబడుచున్నది. ఆ గ్రామవాసులు శ్రీయత కామిరెడ్డి వెంకటసుబ్బయ్యగారు విద్యాలయమునందు శ్రద్ధవహించి, వలయు సహాయము చేయుచు లోడ్వడుచుండు కెంతయు సంఘమునకు నున్నది. వీరు ఆ గ్రామమున ఖద్దరు యుద్యమమున కెంతయో సాయము చేయుచున్నారు. వీలగు సమయములం దెల్ల శ్రీతలు పూరు వెంకటసుబ్బయ్యగారు పరిసర గ్రామాదులందు కూడ కాంగ్రెసుసంఘములు స్థాపించి ప్రచారము చేయుచున్నారు.

ఈనెల 14 తేది శ్రీయతలు వెన్నెలకంటి రాఘవయ్య, కందాడై శ్రీనివాసక, ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య గార్లు, శ్రీమతి పాణి కా కనకమ్మగారును తుంటూరు గ్రామమునకు వెళ్ళిరి. సాయంకాలము ఖిరంగసభ జరిపిరి. అందు నిర్మాణ కార్యక్ర

మమును గూర్చియు, ఖద్దరు ప్రాముఖ్యతను గూర్చియు, ఉపన్యసించిరి. ఆసభయందు కాంగ్రెసుసభ్యులను చేర్చుకొనిరి. తత్పరమే 30 మంది స్త్రీలు, 80 పురుషులు కాంగ్రెసు సభ్యులుగ చేరిరి. చుట్టుప్రక్కలనుండు గ్రామాదులనుండి 2 ను ల సేతుల సభకు విచ్చేసి, ఉద్యమమునందలి యుత్సాహమును వెల్లడించిరి. కందుకూరు

నేడు శ్రీయతలు గాడేపల్లి పద్మనాభయ్య, వేమూరు లక్ష్మయ్య, పోలవరపు గోవిందరావు గార్లు కందుకూరు తాలూకా యందు ప్రచారము సలుప వెళ్ళుచున్నారు.

రాపూరు, పొదిలి, దర్శ, ఉదయగిరి తాలూకాలకు ప్రచారకులు బయలుదేరి నున్నారు.

ప్రజ లెల్లరును ప్రచారకులకు లోడ్వడి, వలయు సాయము చేయవలయునని హెచ్చరించుచున్నాము.

విరాపురము

(ఒక విశేషం)

15వ ఫిబ్రవరి:—కొత్తగా నూన్వర్లు పేటలో నియమింపబడిన శ్రీ విద్యానంద శాంతాగారమునందు 10-2-24 ఆదివారం 5 గంటలకు మాలానా మహమ్మదాల్ గారి ప్రకటించిన సందేశము పకారము ప్రార్థనలు సులభమున, ఇదివరలో ప్రకటించబడిన నోటీసు పకారము సాంఘిక విషయముల, చర్చించుటకును, ఒక మహాసభ బహిష్కరించు నిరసనాముఖములు గారి యధ్యక్షత కింద జరుపబడెను. సహాయ, అసహాయవాదులందరు నా సభ నలంకరించిరి.

మహాత్మాగాంధీగారి విమలవార్తను గలిగిన యపరిమితానందమును దెలియజేయుచు, వారు శిశుకాలములో పూర్తిగా నారోగ్యవంతులు కాగలందులకు ప్రార్థనలు సలిపిరి.

తరువాత సాంఘికసభ జరుపబడెను. బ్రాహ్మణి లక్ష్మి పతికాశ్రమి గారు ప్రాచీన ప్రస్తుత వివాహసంధిల గురించి, బ్రాహ్మణులను మృత్యుంజయ వర్మగారు రంగము, రసాయనముల గురించి, కాస్తూరినారాయణ గారు సుపన్యసించిరి. ఈతెడు విషయములను యధ్యక్షులు చాల చక్కగా సుపన్యసించినదిప సభ ముగియబడెను.

తపస్వియపాసక మిన్నుదొరగారు

శాస్త్రమత యోగులగు తపస్వి యపాసక మిన్నుదొరగారు కాకినాడనుండి లోటపల్లి కొండలద్దనున్న “కాంతాశ్రమము” నకు పోవుచు మార్గమున నిచట 14-2-24 న విచ్చేసిరి. ఆ సాయంకాలము 5-30 గంటలకు శ్రీ విద్యానంద పుస్తకశాంతాగారమునందు పూర్వకాలపు శాస్త్ర హిందూదేశాలయములనుగూర్చి యుపన్యసించి భూతదయ, ప్రేమ యనునవి సర్వమత సిద్ధాంతములని వక్కాణించెను వారి యుపన్యాసమునందు అందరకును తెలియుటయు ఆంధ్రీకరి పబడెను. వారు మరుచటి యుదయమున “కాంతాశ్రమము” నకు వెడలిరి.

శ్రీమద్భగవద్గీతా ప్రకటనము

శ్రీమద్భగవద్గీతా యొక్క బ్రహ్మసూత్రమును ఆంధ్రగిరి టీకాసహిత శ్రీ శంకరాచార్యుల ౧-౨ మానుల ద్వారా విశేషావధానమున 3 శంకరాచార్యుల వ్యాఖ్యానముల సహాయమున శంకరగీతా వ్యాఖ్యానము గీ శ్రీకరీషా వ్యాఖ్యానము ౬ మాన్య దైవజ్ఞ పరచితి తరమార్గ ప్రక ౭ ఈ ఆంధ్ర వ్యాఖ్యానములను శ్రీరామమహారాధ్య కృత శివైశ్వర్యైశ్వర్యమునకు ౮ శ్రీ మధ్వాచార్య రచిత ద్వైతైశ్వర్యమునకు ౯ ఈ తొమ్మిది వ్యాఖ్యానములను ఇంకొక ను ఎం.ఎ.కె.కె. శంకరు వేంకటేశు గారు తెలుగు భాషాంతరీకరణ రూపమున నుత్తరము ప్రక ౧౩ ను చేరుకల విశుద్ధియే యాంధ్ర వ్యాఖ్యానము ప్రకటించారని భావించి ఆంధ్ర వ్యాఖ్యానము ప్రకటించు ప్రకటించెడిది.

ఈ సభకు కొన్ని సంకల్పములను వార్యులు నిలిచి, ఆంధ్ర వ్యాఖ్యానము ప్రకటించెడి మోడర్రాధ్యక్షుల వ్యవస్థలు పూర్తి చేయబడినవి. సప్తకాండ్యాంశములను గూడ పూర్తియై యున్నది. ఇంక కందుమాసములకు అవసరము పూర్తి కాగలదు.

ఇది అట్ల చందావారులకుగా నుండినాకు తమ కొత్త విలాసములను దెలిపి గంభీర తెప్పించుకొనవలయును. శిద్ధముగా నుండు సంఘముల మూల్య విశేషము ప్రకటన సంఘము ౧-౨ అధ్యాయములకు రు ౬-౦-౦ ద్వితీయము 3-౪-౫ అధ్యాయములకు రు ౬-౦-౦ ద్వితీయము ౬-౦-౦ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ చతుర్థము ౯-౦-౦-౧-౦-౧-౦ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పంచమము ౧౩-౧౪-౧౫-౧౬ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము ౧౭-౧౮-౧౯-౨౦ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 21-౨౨-౨౩-౨౪ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 25-౨౬-౨౭-౨౮ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 31-౩౨-౩౩-౩౪ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 37-౩౮-౩౯-౪౦ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 41-౪౨-౪౩-౪౪ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 47-౪౮-౪౯-౫౦ అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 51-52-53-54 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 57-58-59-60 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 61-62-63-64 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 67-68-69-70 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 71-72-73-74 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 77-78-79-80 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 81-82-83-84 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 87-88-89-90 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 91-92-93-94 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 97-98-99-100 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 101-102-103-104 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 107-108-109-110 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 111-112-113-114 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 117-118-119-120 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 121-122-123-124 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 127-128-129-130 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 131-132-133-134 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 137-138-139-140 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 141-142-143-144 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 147-148-149-150 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 151-152-153-154 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 157-158-159-160 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 161-162-163-164 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 167-168-169-170 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 171-172-173-174 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 177-178-179-180 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 181-182-183-184 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 187-188-189-190 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 191-192-193-194 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 197-198-199-200 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 201-202-203-204 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 207-208-209-210 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 211-212-213-214 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 217-218-219-220 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 221-222-223-224 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 227-228-229-230 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 231-232-233-234 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 237-238-239-240 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 241-242-243-244 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 247-248-249-250 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 251-252-253-254 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 257-258-259-260 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 261-262-263-264 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 267-268-269-270 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 271-272-273-274 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 277-278-279-280 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 281-282-283-284 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 287-288-289-290 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 291-292-293-294 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 297-298-299-300 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 301-302-303-304 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 307-308-309-310 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 311-312-313-314 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 317-318-319-320 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 321-322-323-324 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 327-328-329-330 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 331-332-333-334 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 337-338-339-340 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 341-342-343-344 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 347-348-349-350 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 351-352-353-354 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 357-358-359-360 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 361-362-363-364 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 367-368-369-370 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 371-372-373-374 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 377-378-379-380 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 381-382-383-384 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 387-388-389-390 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 391-392-393-394 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 397-398-399-400 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 401-402-403-404 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 407-408-409-410 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 411-412-413-414 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 417-418-419-420 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 421-422-423-424 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 427-428-429-430 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 431-432-433-434 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 437-438-439-440 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 441-442-443-444 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 447-448-449-450 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 451-452-453-454 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 457-458-459-460 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 461-462-463-464 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 467-468-469-470 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 471-472-473-474 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 477-478-479-480 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 481-482-483-484 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 487-488-489-490 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 491-492-493-494 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 497-498-499-500 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 501-502-503-504 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 507-508-509-510 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 511-512-513-514 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 517-518-519-520 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 521-522-523-524 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 527-528-529-530 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 531-532-533-534 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 537-538-539-540 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 541-542-543-544 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 547-548-549-550 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 551-552-553-554 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 557-558-559-560 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 561-562-563-564 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 567-568-569-570 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 571-572-573-574 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 577-578-579-580 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 581-582-583-584 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 587-588-589-590 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 591-592-593-594 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 597-598-599-600 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 601-602-603-604 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 607-608-609-610 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 611-612-613-614 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 617-618-619-620 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 621-622-623-624 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 627-628-629-630 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 631-632-633-634 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 637-638-639-640 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 641-642-643-644 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 647-648-649-650 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 651-652-653-654 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 657-658-659-660 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 661-662-663-664 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 667-668-669-670 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 671-672-673-674 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 677-678-679-680 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 681-682-683-684 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-౦ పాంచమము 687-688-689-690 అధ్యాయములకు రు ౫-౦-

စိန်စိန်စိန်

38 బై రాగిమతం వీధి, ముదాసు.

రాయవరం- గోదావరిజిల్లా.

దగ్గు క్వాస్కోశములందు బలహీనతవలన ఏర్పడును. ఇది అనేకవిధములు కైత్రమువలన ఏర్పడిన దగ్గు. శీతకాలమున ప్రబలింపు దగ్గు క్వాస్కోశముల నూత్న సాశములందు ఏర్పడుదగ్గు. ఉబ్బసము, తుయదగ్గు దగ్గుకు సేవించవలసిన మున్నదగ్గు విధమును బట్టి యందును.

అమృతాంజనరసితో, బొంబాయి- మదరాసు,

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము
ప్రతిషాపులో దొరకును

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసింది.

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

ఇది మిక్కిలి లాభకరమైనది!

నేరుగా తయారుచేయునట్టి వారివద్దనుండియే మీకు అవసరమైన ఔషధములను తెప్పించుకొనుచు

Dacca Ayurvedia Pharmacy Ltd.,
The Place For Economy Genuineness & Reliability
ది డక్క ఆయుర్వేదీయ ఫార్మసీ (లిమిటెడ్)

మితవ్యయము నకు, శ్రేష్ఠత్వమునకు, నమ్మకమునకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల
హిందూ జేశమందు అంతటను, బర్మా, సిలీను మొదలగు జాగాలన్నిటిలోను ప్రాచీనుగలవు.
వ్యాధివివరములు తెలిపిన ఔషధయోగము ఉచితముగా తెలుపబడును. దరఖాస్తు పంపినదే క్యాబు
లాగు, క్యాబులందరు యినాముగా పంపబడును.

Head Office :—Dacca 8, 8-1 Armenian Street Decca
Calcutta Branches :—Stand Road Bhawanipur. Sovabazar. Bow Bazar.

“ERASMIC” SHAVING STICK.

కడుపుమున ఎర నోమిక్ కడ్డిని పేవించు కడ్డిని సబ్బును పట్టించి,
బాగుగా రుద్ది స్వయముగా ఊరము చేసుకొనుటయే మంచిపద్ధతి.
ఊరము చేసుకొనిన తరువాత చల్లగానుండును, ముచ్చలు
యుండదు. ఆదినము అంతయు ముఖము నిగ నిగ లాడుచుండును.
మతియు నీవు మిక్కిలి అందముగా కూడ అగుపడుచువు.
చూపుచు అందముగా అగుపడుటలో ఒక గొప్పశక్తియు
న్నట్లు మానసిక శాస్త్రము తెలుపుచున్నది.
గాన నీవు ఎర నోమిక్ కడ్డిని వాడినచో తప్పక అందముగా కనపడుచువు.

లోకమయమార్ కస్తూరిమాత్రలు

ఈ అమూల్యమైన మృత్యు మోక్షదాయకమైన, మనః శుభ్రులు, పవిత్రములను, అతిశయకావలసిన వన
మూలికలు చేర్చి తయారుచేయబడినది. ఆ ఔషధమును ఏదనువుకాని యిరులలో చేసెటలేదు. ఈ బిడ్డలు, బాలు
రు, బాలికలు, యశ్వములు తొలులు, ముగలివారు ప్రతియొక్కరు నీవిని సాధారణముగా ముండ్లపైకిని అను
పాసభేదముతో వాడతగినది. కిడ్లలకు, బాలి కలకు ఇది సంజీవన ఔషధము. వేరుకేలు బుడ్లు ఖర్చు అనుచున్నవి.
250-300 ముత్రలకు గలబుడ్డి 1 కి 0-4-0, 6 బుడ్లు 1-4-0 పొదుపుచేయవచ్చును. ఈ దిగువ తెలుపబడిన ఔషధ
ములు అవి ఏయే వ్యాధికి గుణమిచ్చునట్లు తెలుపబడినచో అందుకు యేలాటి సంజేహమేలేదు. తప్పక వాడి
చూడుడు.

సారస్వతానవం:—రక్తరగ్ధిని, బుద్ధిగతాదిన, భావకత్తిని హెచ్చి మన: బుడ్డి 1 కి ధర 1-0-0.
కాలముఖోదయ:—చిన్నపిల్లలకు బుమిచ్చు దివ్యమృతము. శిశుగానుండును. గుణ వత్కర్మము 0-12-0
భావనమీక రసాయనం:—చిత్తసంబంధమైన క్యాధులు, వాంతులు, అతిక్రి శూపంచలప్రోవులు. 1-0-0.
వాతగజ కేసరిలేహ్యము:—సర్వవాతములకు ఆకలి మందగించుట మలబద్ధము మొక్కగువాటికి పెట్టెడి దివ్యమృతము 2.
మా ఔషధముల గుణము ఒక నారి కొనినవారికి తెలియును. ఒకరకా ముగద్ద కొనిన పింప ఎన్నడును మూర్ఖుడు కాకనది
మాధ్యధానమృతము. సా శైవు వెంకటాచలపండితులు, వైద్యశాలాధికారి, ప్రధాన వైద్యులు,
శ్రీ సీతారామకృష్ణదేవరాయలు, మొదల.

ఇంద్రజాల మహేంద్రజాలము

ఈ అపూర్వగ్రంథములో జర్మనీ గారజి, యోగ్యుక్తి
నా నైపుణము, ఇంగ్లీషు ఇంజనీరులను మంత్రికా శ్రమము,
భూతలైద్యము, యంత్రములు, అమెరికావారి చీట్లతో కను
సేయు విశిష్ట విశోదనివ్యము గలవు. ఇంగ్లీషు గాక మనుష్యుల
మాతములేయును, మామిడికెట్లును పుట్టించుట, ఈ మనో
సమాధియగుట, శరీరములేని తలకాయచేత మామలాడుతల
భూమిపైన గజముయొక్క గాలిలో మనుష్యుని నిరాధారముగా
నిల్పుట మొదలగు విశిష్టములు అనేకము లున్నవి. ఈ గ్రంథ
మున చదివిన అత్యద్భుతముగా మేజిక్ చేతుల రచన గానంత
యెచ్చుచున్నాము. దీని వెల రూ 4-0-0. 211843.

దేహము

అందువిషయమున అతనిమిత మగు
జాగ్రత శ్రేష్ఠమైనది. అట్లు ఆరోగ్యము
పరమానంద మని ఎల్లరున్నా చెప్పుచున్నా
రు కదా, ఇగురుగాను
అతిశయిగ్రహణ త. రక్షణయోగించవలెను
క్రయం 32 కి 1 రూపాయ చూడమే
మాత్రలు చిన్నవి గాని అద్భుతగుణములు
వాటిల్లును. 219
సర్వము:—
అతంకిగ్రహ ఔషధాలయము
28 బ్రాడ్వే, న్యూయార్క్.
అని వ్రాయండి.

ఎలక్ట్రో బంగారు ఆభరణములు

మా సో. ఆర్. జె. యా
చేయబడిన 150 x 1/2 జ్యూలీ కట్టక
లక్ష్మీగ్రహము ముద్రపడిన
బంగారు ఆభరణము యిది
మామటకు రు 500 రూపాయలు విలువ గలది. దీనిని 8 సంవ
త్సరముల బిడ్డలు మొదలు పెద్దలు నూక వ్రుయోగించవచ్చును.
దీనిని అనేకలకు అంపియున్నాము. దీని గుణము యుయో
గించు వారికి తెలుసును. దీనివెల.

మోరకం	రూ 4 8 0
రండవర్కం	1-8 " 2 8 0
1/2 కానులంద	" " 6 0 0
1/4 వెండికానులంద	" " 5 0 0
చేతి కాపులు జక	" " 1 4 0
చేతి గొలుసులు జక	" " 1 12 0
7 రాళ్లు జర్మన్ డైమండ్ కట్టులు జక	1-8 " 0 0

లయపాడు యీ క్రింది చిత్రమునకు వ్రాయుడు.
కె. నాథముని అండునన్ను,
164, వైశాఖర, మదరాసు.